

รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

แปลจาก

The Basic Law of the Federal Republic of Germany

(revised edition : 31 December 1961)

by

German Information Center

410 Park Avenue, New York 22, New York

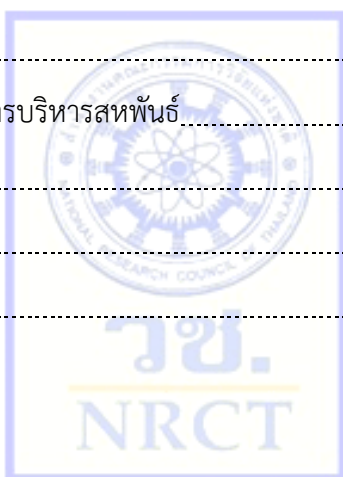

ลิขสิทธิ์ฉบับภาษาไทยเป็นของ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

สารบัญ

หน้า

คำปรารภ	๑๙
หมวด ๑ สิทธิมูลฐาน	๒๐
หมวด ๒ สหพันธ์รัฐและมลรัฐ	๒๓
หมวด ๓ สถาบันเดสตั๊ก	๒๖
หมวด ๔ สถาบันเดสรัต	๒๘
หมวด ๕ ประธานาธิบดีสหพันธ์	๒๙
หมวด ๖ รัฐบาลสหพันธ์	๓๑
หมวด ๗ อำนาจนิติบัญญัติของสหพันธ์	๓๒
หมวด ๘ การรักษากฎหมายสหพันธ์และการบริหารสหพันธ์	๓๖
หมวด ๙ การบริหารงานตุลาการ	๓๙
หมวด ๑๐ การคลัง	๔๒
หมวด ๑๑ บทเฉพาะกาลและบทสุดท้าย	๔๕

ลิขสิทธิ์ฉบับภาษาไทยเป็นของ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

คำปรารภ

ชนชาวเยอรมันในมลรัฐบาเดิน บาวาเรีย เบรเมน ฮัมบวร์ก โลเวอร์ – แซกโซนี นอร์ธไรน์ – เวสต์ฟาเลีย
ไรน์ลันด์ – พาลาตินาเต ซเลสวิก – โฮลสไตน์ วูร์เตมแบร์ก – บาเดิน และวูร์เตมแบร์ก – โฮ – เฮินซอลเลน

ด้วยความสำนึกในความรับผิดชอบของตนต่อพระเจ้าและมนุษยชน

ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพิทักษ์เอกภาพแห่งชาติ และเอกภาพทางการเมือง และเพื่อส่งเสริมสันติภาพของโลกใน
ฐานะเป็นสมาชิกที่มีความเสมอภาคกับรัฐอื่นในยุโรปที่รวมกัน

ด้วยความมุ่งมาดปรารถนาที่จะให้แนวทางใหม่แก่ชีวิตการเมืองภายในระยะเวลาชั่วคราว โดยอาศัยอำนาจของ
อำนาจร่างรัฐธรรมนูญ จึงได้ประกาศใช้กฎหมายหลักของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันฉบับนี้

ชนชาวเยอรมันได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ในนามของชนชาวเยอรมันผู้ที่ไม่สามารถร่วมร่างรัฐธรรมนูญได้

ชนชาวเยอรมันทั้งมวลร่วมแรงร่วมใจเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งเอกภาพและเสรีภาพของเยอรมัน โดยการตัดสินใจของ
ตนเองอย่างเสรี

ลิขสิทธิ์ฉบับภาษาไทยเป็นของ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

หมวด ๑

สิทธิมูลฐาน

มาตรา ๑ ๑) เกียรติภูมิของมนุษย์จะละเมิดมิได้ เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ซึ่งมวลของรัฐที่จะต้องเคารพและปกป้องเกียรติของมนุษย์

๒) คนชาวเยอรมันยอมรับว่า สิทธิมนุษยชนที่จะละเมิดไม่ได้และที่จะโอนไม่ได้นั้น เป็นพื้นฐานของทุกประชาคมของสันติภาพและของความยุติธรรมในโลก

๓) ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการพึงเคารพสิทธิมูลฐานทั้งมวลดังต่อไปนี้ เสมือนหนึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับได้

มาตรา ๒ ๑) บุคคลมีสิทธิที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้โดยเสรี トラบใดที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นหรือละเมิดระบอบรัฐธรรมนูญ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒) บุคคลมีสิทธิในชีวิตและสิทธิในร่างกายของตนเองที่จะละเมิดมิได้ เสรีภาพของบุคคลจะถูกละเมิดมิได้ การจำกัดสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย

มาตรา ๓ ๑) บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย

๒) ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

๓) บุคคลจะถูกรอนสิทธิ หรือมีอภิสิทธิ์โดยเหตุของเพศ บิดามารดา เชื้อชาติ ภาษา บ้านเกิดเมืองนอน และแหล่งกำเนิด ศาสนา หรือความเห็นในเรื่องศาสนาหรือความเห็นทางการเมืองไม่ได้

มาตรา ๔ ๑) เสรีภาพในการนับถือศาสนาและมโนธรรม และเสรีภาพในการนับถือนิกายศาสนา หรือหลักปรัชญาจะถูกละเมิดมิได้

๒) การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาโดยไม่ถูกรบกวนย่อมได้รับความคุ้มครอง

๓) จะมีการบังคับให้บุคคลเป็นทหารกองกำลังรบที่ขัดต่อมโนธรรมของเขาไม่ได้ รายละเอียดในเรื่องนี้ให้บัญญัติไว้ในกฎหมายของสหพันธรัฐ

มาตรา ๕ ๑) บุคคลมีสิทธิที่จะแสดงออกและโฆษณาโดยเสรี ซึ่งความเห็นของตนโดยการพูด การเขียน และรูปภาพ และมีสิทธิโดยเสรีที่จะแสวงหาข่าวสารให้แก่ตนเองจากแหล่งข่าวสารณะ เสรีภาพในการพิมพ์ และเสรีภาพในการรายงานข่าวโดยวิทยุกระจายเสียง และโดยสิทธิในเกียรติยศส่วนตัวจะละเมิดมิได้

๒) สิทธิดังกล่าวย่อมถูกจำกัดโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั่วไป โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อคุ้มครองเยาวชน และโดยสิทธิในเกียรติยศส่วนตัวจะละเมิดมิได้

๓) ศิลปะและวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสอนมีความเป็นอิสระ เสรีภาพในการสอนไม่ทำให้บุคคลพ้นจากการเคารพรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๖ ๑) การแต่งงานและครอบครัวได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษจากรัฐ

๒) การอบรมและเลี้ยงดูบุตรเป็นสิทธิตามธรรมชาติของบิดามารดา และเป็นภาระหน้าที่ของบิดามารดา รัฐพึงให้ความสนใจแก่การปฏิบัติภาระหน้าที่นี้

๓) การแยกเด็กออกจากครอบครัวโดยปราศจากการยินยอมของบุคคลผู้มีสิทธิเลี้ยงดูเด็กจะกระทำได้ก็โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย และในกรณีที่มิได้ปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนหรือในกรณีที่เด็กอาจถูกทอดทิ้ง หากรัฐไม่แยกเด็กออกจากครอบครัว

๔) มารดาทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองและความดูแลจากประชาคม

๕) บุตรนอกกฎหมายพึงได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายเพื่อที่จะให้มีโอกาสเท่าเทียมกับบุตรชอบด้วยกฎหมายในการพัฒนาร่างกายและจิตใจ และในการมีฐานะทางสังคม

มาตรา ๗

๑) ระบบการศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ

๒) บุคคลผู้มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็กมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าเด็กควรจะรับการอบรมทางศาสนาหรือไม่

๓) การอบรมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปกติในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาล ยกเว้นโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนศาสนา โดยที่ไม่เป็นการโอนสิทธิของรัฐในการควบคุมให้การอบรมทางศาสนาดำเนินไปตามความประสงค์ของประชาคมทางศาสนา การให้ครูคนใดคนหนึ่งฝึกรับอบรมทางศาสนาโดยไม่สมัครใจจะกระทำไม่ได้

๔) สิทธิที่จะตั้งโรงเรียนราษฎร์ได้รับการคุ้มครอง โรงเรียนราษฎร์ในฐานะที่เป็นสถาบันให้การศึกษากว่าโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเทศบาล จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐ และจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายของมลรัฐ การไม่อนุญาตให้จัดตั้งจะกระทำไม่ได้ หากโรงเรียนราษฎร์ไม่ต่ำกว่าโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนเทศบาลในจุดมุ่งหมายของการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก และคุณวุฒิของครู และไม่มี การส่งเสริมการแยกนักเรียนตามฐานะของบิดามารดา การไม่อนุญาตให้กระทำได้เมื่อฐานะทางเศรษฐกิจและกฎหมายของครูไม่ได้รับการค้ำประกันเพียงพอ

๕) การอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ขึ้นประณมจะกระทำได้อีกแต่กรณีที่ตั้งเจ้าหน้าที่ศึกษาธิการเห็นว่า การอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์พิเศษต่อการศึกษา หรือตามคำร้องขอของผู้ที่มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็ก ขอให้ตั้งโรงเรียนดังกล่าวขึ้นเป็นโรงเรียนหลายนิกาย หรือนิกายเดียว หรือสอนศาสนาและไม่มีโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนเทศบาลประเภทนี้ตั้งอยู่ในประชคมนั้น

๖) ให้อุปโรงเรียนเตรียมอุดม

มาตรา ๘

๑) คนชาวเยอรมันมีสิทธิในการชุมนุมกันโดยสงบ และปราศจากอาวุธโดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า หรือได้รับอนุญาต

๒) การจำกัดสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับการชุมนุม

มาตรา ๙

๑) คนชาวเยอรมันมีสิทธิที่จะรวมกันเป็นสมาคมและสโมสร

๒) ห้ามมิให้ตั้งสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ หรือกิจกรรมที่ขัดต่อกฎหมายอาญา หรือที่มุ่งเป็นปฏิปักษ์ต่อระบอบรัฐธรรมนูญ หรือหลักการแห่งความเข้าใจระหว่างประเทศ

๓) สิทธิของบุคคลที่จะรวมกันจัดตั้งสมาคมเพื่อพิทักษ์ และปรับปรุงสภาพการทำงาน และสภาพเศรษฐกิจย่อมได้รับการคุ้มครองข้อตกลงที่จำกัดหรือขัดขวางสิทธินี้ย่อมเป็นโมฆะใช้บังคับไม่ได้ มาตราการใด ๆ เพื่อให้มีข้อตกลงดังกล่าว ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๐

ความลับของจดหมาย และความลับของไปรษณีย์ และโทรคมนาคมเป็นสิ่งที่ละเมิดมิได้ การจำกัดจะกระทำได้อีกแต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑๑

๑) คนชาวเยอรมันมีเสรีภาพที่จะมีภูมิลำเนาภายในอาณาเขตของสหพันธรัฐ

๒) การจำกัดสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้อีกแต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และเฉพาะกรณีที่มีการขาดแคลนสิ่งจำเป็นเพื่อมีชีวิตอยู่ได้ และด้วยเหตุดังกล่าวจะเป็นภาระหนักแก่ประชาคม หรือการจำกัดมีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองเยาวชนให้พ้นจากการทอดทิ้ง เพื่อปราบปรามโรคระบาดหรือเพื่อป้องกันอาชญากรรม

มาตรา ๑๒

๑) คนชาวเยอรมันมีสิทธิโดยเสรีที่จะเลือกอาชีพ หรือวิชาชีพ ที่ทำงาน และที่รับการฝึกอบรม การควบคุมวิชาชีพให้กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) บุคคลจะไม่ถูกบังคับให้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งเว้นแต่ภายในขอบเขตของบริการสาธารณะที่เป็นการบังคับตามประเพณีที่ใช้สำหรับทุกคนโดยทั่วไปและโดยเสมอภาค บุคคลที่ไม่อาจปฏิบัติตามการรบที่ใช้อาวุธต้องทำหน้าที่บริการอื่นแทน การทำหน้าที่อื่นแทนนี้จะมีระยะเวลายาวกว่าระยะที่ต้องเป็นทหารไม่ได้ ให้กำหนดรายละเอียดไว้ในกฎหมายซึ่งจะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิในมโนธรรม และจะต้องมีบทบัญญัติที่ให้โอกาสปฏิบัติตามในหน่วยอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยใดของกองทัพได้ด้วย

๓) สตรีไม่ต้องรับราชการทหารตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นหน่วยทหารใด ไม่ว่าจะโดยเหตุผลใดก็ตามจะให้สตรีทำงานในหน่วยงานใดที่ต้องใช้อาวุธไม่ได้

๔) การเกณฑ์แรงงานจะกระทำได้ก็แต่ในกรณีที่บุคคลถูกกลั่นแกล้งโดยคำพิพากษาของศาล

มาตรา ๑๓ ๑) เคสสถานจะถูกละเมิดมิได้

๒) การค้นเคสสถานจะกระทำได้ก็แต่โดยคำสั่งของผู้พิพากษา หรือหากมีการล่าช้าในการค้นอาจเกิดอันตรายขึ้นได้ จะกระทำได้ก็แต่โดยองค์กรอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมายและการค้นจะต้องกระทำในลักษณะที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น

๓) นอกจากนี้ การละเมิดมิได้ อาจถูกเลิกหรือถูกจำกัดเฉพาะเพื่อหลีกเลี่ยงภัยพิบัติสาธารณะ หรือภัยที่เป็นอันตรายต่อชีวิตของคุณบุคคล หรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันมีมาเป็นการคุกคามต่อความมั่นคงสาธารณะ และความสงบเรียบร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อบรรเทาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย เพื่อการปราบปรามโรคติดต่อหรือคุ้มครองเยาวชนที่ตกอยู่ในภัยอันตราย

มาตรา ๑๔ ๑) สิทธิในทรัพย์สินและสิทธิในการรับมรดก ย่อมได้รับความคุ้มครอง สภาพและขอบเขตของสิทธิให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) การมีทรัพย์สินย่อมมีหน้าที่ด้วย การใช้ทรัพย์สินควรจะทำในลักษณะเพื่อส่วนรวม

๓) การเวนคืนจะกระทำได้ก็แต่เพื่อส่วนรวม การเวนคืนจะกระทำได้ก็แต่โดยกฎหมายใช้อำนาจกระทำได้ หรืออาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งบัญญัติถึงลักษณะ และขอบเขตค่าชดเชยด้วยการกำหนดค่าชดเชยนั้น ให้คำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ และผลประโยชน์ของผู้เสียหาย ในกรณีที่ไม่อาจตกลงกันในเรื่องค่าชดเชยให้ฟ้องร้องต่อศาลยุติธรรมได้

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของสังคม การโอนที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และปัจจัยในการผลิตของเอกชนมาเป็นของรัฐ หรือในลักษณะอื่นที่เป็นเศรษฐกิจที่รัฐควบคุมจะกระทำได้ก็แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่บัญญัติถึงประเภท และขอบเขตของค่าทำขวัญไว้ สำหรับค่าทำขวัญนั้นให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรค ๓ ประโยคที่ ๓ และ ๔ มาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ๑) บุคคลจะถูกถอดถอนสัญชาติเยอรมันไม่ได้ การสูญเสียสัญชาติต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และหากผู้ที่ถูกกระทบกระเทือนไม่ยินยอมแล้ว จะกระทำได้ก็แต่ในกรณีที่บุคคลนั้นจะไม่ใช่คนไร้สัญชาติเท่านั้น

๒) การเนรเทศผู้มีสัญชาติเยอรมันจะทำได้ บุคคลผู้ต้องโทษโดยเหตุทางการเมืองมีสิทธิลี้ภัย

มาตรา ๑๗ บุคคลคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน มีสิทธิเสนอคำร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเรื่องราวร้องทุกข์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และต่อสภาผู้แทน

มาตรา ๑๗ ก. ๑) กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารและการรับราชการอื่นแทนราชการทหาร เฉพาะบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่ผู้รับราชการทหารและผู้รับราชการอื่นแทนราชการทหาร ในระหว่างที่รับราชการทหารหรือรับราชการอื่นแทนราชการทหารอาจบัญญัติจำกัดสิทธิมูลฐานในการแสดงออกหรือการโฆษณาความเห็นโดยการพูด การเขียน และรูปภาพ (มาตรา ๕ วรรค (๑) ครั้งประโยคที่หนึ่ง) สิทธิมูลฐานในการชุมนุม

(มาตรา ๘) และสิทธิในการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ (มาตรา ๑๗) เฉพาะส่วนที่อนุญาตให้ยื่นคำร้องขอหรือเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ร่วมกับบุคคลอื่นเท่านั้น

๒) กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันประเทศรวมทั้งการคุ้มครองประชาชนพลเรือน อาจมีบัญญัติจำกัดสิทธิมูลฐานในการมีภูมิลาเนา (มาตรา ๑๑) และการละเมิดมิได้ของเคสสถาน (มาตรา ๑๓) ได้

มาตรา ๑๘ บุคคลผู้ที่ใช้อย่างเกินขอบเขตซึ่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเสรีภาพในการพิมพ์ (มาตรา ๕ วรรค ๒) เสรีภาพในการสอน (มาตรา ๕ วรรค ๓) เสรีภาพในการชุมนุม (มาตรา ๘) เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม (มาตรา ๙) ความลับของจดหมายไปรษณีย์ และโทรเลข (มาตรา ๑๐) สิทธิทรัพย์สิน (มาตรา ๑๔) หรือสิทธิในการถือกรรมสิทธิ์ (มาตรา ๑๖ วรรค ๒) เพื่อที่จะโจมตีระบอบประชาธิปไตยเสรีแล้วจะต้องถูกรอนสิทธิเสรีภาพทั้งหมด การรอนสิทธิเสรีภาพ และขอบเขตของการรอนให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธรัฐ

มาตรา ๑๙ ๑) ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ การจำกัดสิทธิมูลฐานจะกระทำได้ก็แต่โดยบทบัญญัติของกฎหมายอาศัยอำนาจตามกฎหมายเฉพาะกฎหมายนั้นจะต้องใช้ได้กับทุกคนเป็นการทั่วไป และจะใช้กับกรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้เพื่อประโยชน์ดังกล่าวกฎหมายจะต้องบัญญัติถึงสิทธิมูลฐานที่ถูกจำกัดรวมทั้งมาตราของสิทธิมูลฐานนั้นด้วย

๒) ไม่ว่ากรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ห้ามจำกัดสาระสำคัญของสิทธิมูลฐาน

๓) สิทธิมูลฐานย่อมมีผลบังคับถึงบรรดาองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายมหาชนเยอรมัน เท่าที่สภาพของสิทธินั้นจะอำนวย

๔) หากหน่วยราชการละเมิดสิทธิของบุคคล บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องร้องต่อศาลยุติธรรมได้ หากศาลอื่นไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาให้เป็นอำนาจของศาลธรรมดาที่มีอยู่ตามกฎหมายที่จะพิจารณาพิพากษา

หมวด ๒

สหพันธรัฐและมลรัฐ

มาตรา ๒๐ ๑) สหพันธสาธารณรัฐเยอรมันเป็นรัฐประชาธิปไตยและสหพันธรัฐสังคม

๒) บรรดาอำนาจของรัฐมาจากปวงชน ปวงชนใช้อำนาจดังกล่าวโดยการเลือกตั้ง และการออกเสียงเลือกตั้งและโดยการมีองค์กฤษฎีกาบัญญัติ องค์การบริหาร และองค์การตุลาการ แยกเป็นสัดส่วนออกต่างหากจากกัน

๓) กฎหมายย่อมอยู่ภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการอยู่ภายใต้กฎหมาย

มาตรา ๒๑ ๑) พรรคการเมืองมีส่วนในการก่อตัวของเจตนารมณ์ทางการเมืองของปวงชน การตั้งพรรคการเมืองย่อมกระทำได้โดยเสรี องค์การของพรรคต้องสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย พรรคต้องเปิดเผยแหล่งที่มาของเงินของพรรคให้ประชาชนทราบ

๒) ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลทางวัตถุประสงค์หรือความประพฤติของสมาชิกของพรรคก็ตาม พรรคการเมืองที่มุ่งขัดขวางหรือทำลายระบอบประชาธิปไตยเสรีหรือเป็นภัยต่อการดำรงคงอยู่ของสหพันธสาธารณรัฐเยอรมันเป็นพรรคการเมืองที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธรัฐมีอำนาจพิจารณาพิพากษาปัญหาการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

๓) รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้บัญญัติไว้ในกฎหมายสหพันธรัฐ

มาตรา ๒๒ ธงชาติของสหพันธรัฐมีสีดำ สีแดง สีทอง

มาตรา ๒๓ ในขณะนี้กฎหมายหลักฉบับนี้ใช้บังคับได้แต่เฉพาะในเขตของมลรัฐบาเดน บาวาเรีย เบรเมน มาร์ตเตอร์ เบอรัลลิน ฮัมบวร์ก เฮล โลเวอร์ – แซกโซนี นอร์ธไรน์ – เวสฟาเลีย ไรน์ลันด์ – พาลาตินาเต ซเลสวิก – โฮลสไตน์ วูร์เตมแบร์ก – บาเดน และวูร์เตมแบร์ก – ไฮเอิน – ซอลเดิน ในส่วนอื่นของเยอรมัน กฎหมายหลักจะใช้บังคับเมื่อกลายเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐ

มาตรา ๒๔ ๑) สหพันธ์อาจมอบอำนาจอธิปไตยให้แก่องค์การระหว่างประเทศได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) เพื่อประโยชน์ในการดำรงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพ สหพันธ์อาจเข้าร่วมในระบบความมั่นคงร่วมกันได้ ในการเข้าร่วมนั้น สหพันธ์ยอมรับข้อจำกัดอำนาจอธิปไตยของตนเท่าที่จะเป็นผลให้บังเกิด และให้ได้มาซึ่งความมั่นคงโดยสันติและการในยุโรป และระหว่างนานาชาติของโลก

๓) เพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างนานาชาติ สหพันธ์อาจเป็นภาคีแห่งข้อตกลงเกี่ยวกับ ระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่มีลักษณะทั่วไป กว้างขวาง และมีผลผูกพัน

มาตรา ๒๕ หลักทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายของสหพันธ์ กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับสูงกว่ากฎหมายของสหพันธ์และก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่สำหรับพลเมืองในเขตแดนของสหพันธ์

มาตรา ๒๖ ๑) กิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ได้ดำเนินแล้วด้วยความตั้งใจที่จะก่อวินาศกรรมภาพโดยสันติระหว่างนานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเตรียมการทำสงครามรุกราน เป็นกิจกรรมที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กิจกรรมดังกล่าวพึงมีโทษอาญาตามกฎหมาย

๒) การผลิต การขนส่งหรือการซื้อขายอาวุธที่สร้างขึ้นเพื่อสงครามจะกระทำได้ก็แต่โดยการอนุญาตของรัฐบาลสหพันธ์ รายละเอียดให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๒๗ เรือเดินสมุทรพาณิชย์ทั้งหมดของเยอรมันเป็นกองเรือเดียวกัน

มาตรา ๒๘ ๑) ระบอบรัฐธรรมนูญในมลรัฐพึงสอดคล้องกับหลักสาธารณรัฐ รัฐบาลประชาธิปไตย และสังคมบนรากฐานของการปกครอง โดยกฎหมายตามความหมายของกฎหมายหลักนี้ในทุกมลรัฐ และประชาคมทั้งหลาย ประชาชนมีสิทธิมีสภาผู้แทนที่ได้รับเลือก การเลือกตั้งทั่วไปโดยตรง เสรี เสมอภาค และลับ ในประชาคม สภาประชาคมทำหน้าที่เป็นองค์การที่ได้รับเลือกตั้ง

๒) ประชาคมย่อมได้รับความคุ้มครองในสิทธิที่จะควบคุมกิจการที่อยู่ในความรับผิดชอบของประชาคมท้องถิ่นภายในขอบเขตแห่งกฎหมาย สมาคมของประชาคมมีสิทธิปกครองตนเองตามบทบัญญัติของกฎหมายภายในขอบเขตของอำนาจอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นของการรวมกันของประชาคม

๓) สหพันธ์รัฐพึงประกันว่า ระบอบรัฐธรรมนูญของมลรัฐสอดคล้องกับสิทธิมูลฐานและบทบัญญัติวรรค (๑) และ (๒) ของมาตรานี้

มาตรา ๒๙ ๑) การปรับปรุงดินแดนของสหพันธ์รัฐจะกระทำได้ก็แต่โดยการคำนึงถึงความผูกพันภูมิภาค ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ และโครงสร้างสังคม การปรับปรุงดินแดนพึงก่อให้เกิดมลรัฐที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของมลรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อคำนึงถึงขนาดของดินแดนและความสามารถ

๒) ภายหลังจากที่ได้มีการปรับปรุงเขตแดนของมลรัฐหลังจากวันที่ ๘ พฤษภาคม ๑๙๔๕ แล้ว เขตแดนใดที่กลายเป็นส่วนหนึ่งของมลรัฐอื่นโดยไม่มีการออกเสียงประชามติแล้ว ประชาชนอาจขอให้มีการเปลี่ยนแปลงเส้นเขตแดนได้ภายในเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันประกาศใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ คำเสนอขอดังกล่าวต้องมีจำนวนประชาชนเห็นชอบด้วยไม่ต่ำกว่า ๑ / ๑๐ ของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งหมดในการเลือกตั้งสมาชิกสภา ланд^๑ หากคำเสนอ

^๑ สภาลันด์ คือสภามลรัฐ (Landtag)

ได้รับความเห็นชอบด้วยจำนวนคะแนนดังกล่าวแล้ว รัฐบาลสหพันธ์ต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายปรับปรุงเขตแดนว่าเขตแดนใดอยู่ในอาณาเขตของมลรัฐใด

๓) เมื่อได้มีการออกกฎหมายแล้ว จะต้องเสนอบทบัญญัติ ของกฎหมายที่กำหนดให้โอนดินแดนส่วนใดส่วนหนึ่งของมลรัฐหลังไปให้เป็นดินแดนของอีกมลรัฐหนึ่งให้ประชาชนในดินแดนนั้นออกเสียงประชามติ หากมีคะแนนเสียงสนับสนุนตามที่ ๒ แล้วให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติในดินแดนที่เกี่ยวข้องไม่ว่ากรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม

๔) เมื่อกฎหมายไม่ได้รับการสนับสนุนแม้แต่เพียงดินแดนเดียว ให้นำกฎหมายนั้นเข้าพิจารณาในที่ประชุมสภาขุนเคสศึกอีกครั้งหนึ่ง เมื่อสภาขุนเคสศึกอนุมัติกฎหมายนั้นอีกครั้งหนึ่งแล้ว ให้นำกฎหมายดังกล่าวเสนอให้ประชาชนออกเสียงประชามติทั่วประเทศ

๕) ในการออกเสียงประชามติ ให้ถือเอาคะแนนเสียงส่วนมากของจำนวนผู้มาลงคะแนนเสียงเป็นเกณฑ์

๖) วิธีการให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์การปรับปรุงเขตแดนให้ดำเนินการให้เสร็จภายใน ๓ ปี นับตั้งแต่ประกาศใช้กฎหมายหลักนี้ และหากจำเป็นภายใน ๒ ปี นับตั้งแต่ได้มีการรวมเอาดินแดนส่วนอื่นของเยอรมันเข้ารวมกับประเทศเยอรมันที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๗) วิธีการเปลี่ยนเขตแดนในลักษณะอื่นของมลรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ซึ่งสภาขุนเคสศึกให้ความเห็นชอบด้วยเสียงข้างมากของสภาขุนเคสศึกเห็นชอบด้วย

มาตรา ๓๐ การใช้อำนาจปกครองและการปฏิบัติหน้าที่ปกครองเป็นของมลรัฐเว้นแต่กฎหมายหลักจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือนุญาตไว้

มาตรา ๓๑ กฎหมายของสหพันธ์สูงกว่ากฎหมายของมลรัฐ

มาตรา ๓๒ ๑) การปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับรัฐต่างประเทศเป็นอำนาจหน้าที่ของสหพันธ์

๒) ก่อนที่จะลงนามในสัญญาที่กระทบกระเทือนประโยชน์พิเศษของมลรัฐใด ให้ติดต่อขอความเห็นของมลรัฐที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาพอเพียง

๓) เมื่อมลรัฐใดมีอำนาจในการออกกฎหมายก็มีอำนาจที่จะทำสัญญากับรัฐต่างประเทศได้ด้วยความยินยอมของรัฐบาลสหพันธ์

มาตรา ๓๓ ๑) ชาวเยอรมันในทุกมลรัฐมีสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองเหมือนกันหมด

๒) ชาวเยอรมันมีความเสมอภาคกันในการที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งของบ้านเมืองตามความเหมาะสมทางร่างกายและจิตใจ คุณสมบัติ และความสำเร็จในวิชาชีพ

๓) การมีสิทธิทางแพ่งและสิทธิของพลเมือง การอาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งของบ้านเมืองและสิทธิที่ได้มาจากการเป็นข้าราชการไม่เป็นผลของการนับถือศาสนา บุคคลจะเสียสิทธิอันควรมีควรได้โดยเหตุผลที่ได้นับถือ หรือไม่นับถือศาสนาหรือนิกายทางศาสนาไม่ได้

๔) การใช้อำนาจของรัฐในฐานะเป็นหน้าที่อันถาวรนั้น โดยหลักการทั่วไปแล้วให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการซึ่งมีสถานภาพความรับผิดชอบและความจงรักภักดีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายมหาชน

๕) มาตรากฎหมายว่าด้วยข้าราชการให้คำนึงถึงหลักการประเพณีที่ข้าราชการพลเรือนพึงมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน้าที่นั้น หากบุคคลใดละเมิดพันธะทางราชการต่อบุคคลที่สามโดยหลักการให้รัฐหรือหน่วยราชการที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบในกรณีที่มีข้าราชการ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยเจตนาที่จะละเมิด หรือด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ที่ละเมิดจะฟ้องร้องหน่วยราชการที่ข้าราชการผู้ละเมิดสังกัดอยู่ไม่ได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการร้องขอค่าชดเชยหรือสิทธิที่จะฟ้องร้องต่อศาลนั้น ศาลยุติธรรมที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายโดยปรกติมีอำนาจพิจารณาพิพากษา

มาตรา ๓๕ หน่วยงานของสหพันธ์และของมลรัฐต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านกฎหมายและการบริหาร

มาตรา ๓๖ ๑) ข้าราชการในหน่วยงานระดับสูงสุดของรัฐบาลสหพันธ์ต้องมาจากมลรัฐต่าง ๆ ในอัตราส่วนอันเหมาะสม ข้าราชการผู้ทำงานในหน่วยงานของรัฐบาลสหพันธ์ต้องมาจากมลรัฐที่ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่

๒) กฎหมายว่าด้วยการทหารพึงคำนึงถึงการแบ่งสหพันธ์รัฐออกเป็นมลรัฐและสภาพเชื้อชาติของมลรัฐด้วย

มาตรา ๓๗ ๑) หากมลรัฐหนึ่งไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีแห่งลักษณะของสหพันธ์รัฐที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหลักหรือกฎหมายอื่นใดของสหพันธ์ด้วยความยินยอมของสภานุนเดสตัด รัฐบาลสหพันธ์อาจใช้มาตรการอันจำเป็นเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณีโดยมลรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการบังคับของสหพันธ์

๒) ในการดำเนินการบังคับของสหพันธ์นั้น รัฐของสหพันธ์หรือผู้ได้รับมอบหมายมีสิทธิออกคำสั่งแก่เจ้าหน้าที่มลรัฐทั้งหมด

หมวด ๓

สภานุนเดสตัด (Bundestag)

มาตรา ๓๘ ๑) สมาชิกของสภานุนเดสตัดเยอรมันได้รับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป โดยตรง เสรีเสมอภาคกัน และลับ บรรดาสมาชิกแห่งสภานี้เป็นผู้แทนของปวงชนชาวเยอรมันทั้งหมด ไม่อยู่ในอาณัติมอบหมายใด ๆ และอยู่ใต้อนุธรรมของตนเองเท่านั้น

๒) ผู้ใดที่มีอายุ ๒๑ ปี มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ผู้มีอายุ ๒๕ ปี มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

๓) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๓๙ ๑) สภานุนเดสตัดมีอายุคราวละ ๔ ปี อายุทางนิติบัญญัติของสภานี้สิ้นสุดลง ๔ ปี ภายหลังจากการประชุมครั้งแรกหรือเมื่อมีการยุบสภา ให้จัดให้มีการเลือกตั้งครั้งใหม่ภายในระยะเวลาสามเดือนสุดท้ายของอายุสภาหรือภายในหกสิบวันหลังจากการยุบสภา

๒) สภานุนเดสตัดประชุมกันภายใน ๓๐ วัน ภายหลังจากการเลือกตั้ง แต่จะต้องไม่ประชุมกันก่อนการสิ้นอายุของสภานุนเดสตัดที่ยังไม่สิ้นอายุ

๓) สภานุนเดสตัดกำหนดการปิดสมัยประชุมและการขยายสมัยประชุมของตนเอง ประธานสภานุนเดสตัดมีอำนาจเรียกประชุมสภาก่อนกำหนดสมัยประชุมได้ ประธานสภาต้องเรียกประชุมหากสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมดของสภา ประธานาธิบดีสหพันธ์หรือนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ร้องขอ

มาตรา ๔๐ ๑) สภานุนเดสตัดเลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขาธิการสภา สภานุนเดสตัดระเบียบข้อบังคับการประชุมของสภาได้

๒) ประธานสภาใช้อำนาจในฐานะเจ้าของเคหสถาน และอำนาจตำรวจในตึกสภานุนเดสตัดได้ การค้นหรือการจับกุมในสภานุนเดสตัดจะกระทำมิได้ เว้นไว้แต่ประธานสภาอนุญาต

มาตรา ๔๑ ๑) การสอบสวนการเลือกตั้งเป็นความรับผิดชอบของสภาขุนเดสติก สภาเป็นผู้ตัดสินการสิ้นสุดของสมาชิกสภาขุนเดสติกได้

๒) การอุทธรณ์มติของสภาขุนเดสติกให้กระทำได้โดยยื่นอุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์

๓) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๔๒ ๑) การประชุมสภาขุนเดสติกให้กระทำโดยเปิดเผย การประชุมลับจะกระทำได้โดยผู้ตัดสินสมาชิกสภาขุนเดสติกไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมด หรือโดยผู้ตัดสินของรัฐบาลสหพันธ์ ซึ่งจะต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ การลงคะแนนเสียงเกี่ยวกับผู้ตัดสินให้ประชุมลับนี้ให้กระทำในที่ประชุมลับ

๒) มติของสภาขุนเดสติกจำเป็นต้องมีคะแนนเสียงเกินครึ่งหนึ่งของสมาชิกที่ออกคะแนนเสียง เว้นไว้แต่กฎหมายหลักนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ระเบียบข้อบังคับการประชุมของสภาอาจกำหนดข้อยกเว้นไว้ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งของสภาได้

๓) รายงานการประชุมที่แท้จริงและถูกต้องของสภาในการประชุมโดยเปิดเผยของคณะเลขาธิการต่าง ๆ ไม่ก่อให้เกิดการรับผิดชอบใด ๆ เลย

มาตรา ๔๓ ๑) สภาขุนเดสติกและคณะเลขาธิการอาจขอให้รัฐมนตรีผู้หนึ่งผู้ใดให้มาปรากฏตัวในที่ประชุมได้

๒) สมาชิกของสภาขุนเดสติกและรัฐมนตรีในรัฐบาลสหพันธ์ รวมทั้งบุคคลผู้ได้รับมอบอำนาจจากสภาขุนเดสติกและรัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภาขุนเดสติกและคณะกรรมการบริหารของสภาขุนเดสติกได้ บุคคลดังกล่าวมีสิทธิอภิปรายในที่ประชุมสภาขุนเดสติกและที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาขุนเดสติกเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๔๔ ๑) สภาขุนเดสติกมีสิทธิและในเมื่อสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๑๐ เสนอญัตติร้องขอจัดตั้งคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งจะรวบรวมหลักฐานที่ประสงค์ในการประชุมสอบสวน โดยเปิดเผยการประชุมลับอาจมีได้

๒) ในการแสวงหาหลักฐานนั้นให้นำวิธีการพิจารณาคดีอาญามาใช้โดยอนุโลม ทั้งนี้จะต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพในการสื่อสารทางจดหมาย ไปรษณีย์หรือโทรคมนาคม

๓) เจ้าหน้าที่ฝ่ายศาลยุติธรรมและฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้องให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายและด้านบริหารแก่การสอบสวนของสภา

๔) ศาลยุติธรรมไม่มีอำนาจตัดสินมติของคณะกรรมการสอบสวน ศาลยุติธรรมมีความเป็นอิสระที่จะประเมินและตัดสินข้อเท็จจริงที่เป็นรากฐานของการสอบสวนนั้นได้

มาตรา ๔๕ ๑) สภาขุนเดสติกแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญคณะหนึ่งทำหน้าที่พิทักษ์รักษาสิทธิของสภาขุนเดสติกในระหว่างสภาปิดสมัยประชุมเพื่อให้รัฐบาลสหพันธ์ใช้อำนาจของสภา คณะกรรมการสามัญดังกล่าวนี้ มีอำนาจเป็นคณะกรรมการสอบสวนด้วย

๒) อำนาจที่กว้างขวางยิ่งขึ้นเช่น สิทธิที่จะออกกฎหมายการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ และการสอบสวนประธานาธิบดีสหพันธ์ในความผิดอย่างร้ายแรงไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญ

มาตรา ๔๕ ก. ๑) สภาขุนเดสติกจะได้แต่งตั้งกรรมการกิจการต่างประเทศ และคณะกรรมการทหาร คณะกรรมการทั้งสองคณะทำหน้าที่ในระหว่างสภาปิดสมัยประชุม

๒) คณะกรรมการทหารมีสิทธิทำหน้าที่คณะกรรมการสอบสวน เมื่อกรรมการในคณะกรรมการนี้ไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ ร้องขอ คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะให้เป็นเรื่องที่จะสอบสวน

๓) การสอบสวนเรื่องทหาร มีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๔ วรรค (๑) มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๕ ข. สภานุเทศตักต้องแต่งตั้งข้าหลวงคุมครอง (Defense Commissioner) ขึ้น ๑ คน เพื่อทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิมูลฐานและช่วยสภานุเทศตักในการใช้สิทธิควบคุมรัฐบาลโดยสภา รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๔๖ ๑) สมาชิกสภานุเทศตักจะถูกฟ้องต่อศาลเมื่อใดไม่ได้หรือจะถูกลงโทษทางวินัยได้หรือไม่ ต้องรับผิดชอบภายนอกสภาในการที่ได้ลงคะแนนเสียงหรืออภิปรายในสภานุเทศตัก หรือในที่ประชุมคณะกรรมการธิการของสภา บทบัญญัติในวรรคนี้ไม่คลุมถึงการหมิ่นประมาท

๒) สมาชิกสภานุเทศตักจำต้องรับผิดชอบหรือถูกจับกุมในข้อหาว่าได้กระทำความผิดที่จะต้องได้รับอาญาตามกฎหมายก็แต่เฉพาะเมื่อสภานุเทศตักอนุญาต เว้นไว้แต่จะถูกจับกุมในขณะที่กระทำความผิดหรือในวันถัดไป

๓) การจำกัดเสรีภาพในร่างกายของสมาชิกสภาหรือการดำเนินคดีใดๆ ต่อเมื่อสมาชิกสภาตามมาตรา ๑๘ จะกระทำมิได้ เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตจากสภานุเทศตัก

๔) การดำเนินคดีอาญาหรือการดำเนินคดีใด ๆ ตามมาตรา ๑๘ ต่อสมาชิกสภา รวมทั้งการคุมขังหรือการจำกัดสิทธิในร่างกายของสมาชิกสภาโดยวิธีอื่น จะต้องพักไว้ชั่วคราวเมื่อสภานุเทศตักร้องขอ

มาตรา ๔๗ สมาชิกสภามีสิทธิที่จะไม่ให้หลักฐานเกี่ยวกับบุคคลที่ได้ให้ข้อเท็จจริงแก่ตนในฐานะสมาชิกสภา หรือบุคคลที่สมาชิกสภาได้ให้ข้อเท็จจริงในฐานะสมาชิกสภา รวมทั้งข้อเท็จจริงทั้งหมดด้วย เพื่อที่จะให้สิทธิที่จะไม่ให้หลักฐานมีอยู่อย่างแท้จริง การยึดเอาเอกสารจะกระทำมิได้

มาตรา ๔๘ ๑) บุคคลผู้ประสงค์สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภานุเทศตักมีสิทธิจะได้รับอนุญาตให้ลางานเพื่อทำการหาเสียงเลือกตั้งได้

๒) การกีดขวางมิให้บุคคลได้รับตำแหน่ง หรือทำหน้าที่สมาชิกสภานุเทศตักจะกระทำมิได้ การให้ออกจากงานโดยเหตุที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกสภานุเทศตัก ไม่ว่าจะได้แจ้งล่วงหน้าหรือไม่ก็ตามจะกระทำมิได้

๓) สมาชิกสภามีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเพียงที่จะเป็นหลักประกันความเป็นอิสระได้ สมาชิกสภามีสิทธิใช้บริการขนส่งของรัฐได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๔๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับประธานสภา รองประธานสภา เลขาธิการสภา คณะกรรมการธิการสามัญ คณะกรรมการกิจการต่างประเทศ คณะกรรมการสหพันธ์ รวมทั้งผู้ทำหน้าที่แทน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๖, ๔๗ และวรรค (๒) และ (๓) ของมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับในระหว่างปิดสมัยประชุมสภาด้วย

หมวด ๔ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สภานุเทศสรัต (Bundesrat)

มาตรา ๕๐ มลรัฐมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายและการบริหารสหพันธรัฐโดยผ่านสภานุเทศสรัต

มาตรา ๕๑ ๑) สภานุเทศสรัตประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีของมลรัฐที่ได้รับแต่งตั้งและถอดถอนโดยมลรัฐ รัฐมนตรีคนอื่นอาจเป็นผู้ทำหน้าที่สมาชิกสภาแทนผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งได้

๒) มลรัฐหนึ่งมีคะแนนเสียงอย่างน้อย ๓ คะแนน มลรัฐที่มีประชาชนกว่า ๒ ล้านคน มี ๔ คะแนน มลรัฐที่มีประชาชนกว่า ๖ ล้านคนมี ๔ คะแนน

๓) มลรัฐหนึ่งมีสิทธิแต่งตั้งสมาชิกสภานุเทศสรัตเท่ากับจำนวนคะแนนเสียงที่มีการลงคะแนนเสียงของทุกมลรัฐ ให้กระทำโดยการลงคะแนนเสียงกลุ่มเท่านั้น และโดยสมาชิกผู้มาร่วมประชุม หรือผู้ทำหน้าที่แทนสมาชิกเท่านั้น

มาตรา ๕๒ ๑) สภานุเทศสรัตเลือกประธานสภาซึ่งอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๑ ปี

๒) ประธานสภาเรียกประชุมฉุกเฉิน ประธานสภาต้องเรียกประชุมหากได้รับการร้องขอจากสมาชิกของสองมลรัฐเป็นอย่างน้อยหรือจากรัฐบาลสหพันธ์

๓) มติของสภาฉุกเฉินต้องมีคะแนนเสียงเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งของสมาชิกที่ลงคะแนนเสียง สภากำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุมของสภาได้ การประชุมสภาให้กระทำโดยเปิดเผย การประชุมลับอาจกระทำได้

๔) รัฐมนตรีอื่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลมลรัฐ อาจเป็นกรรมาธิการในสภาฉุกเฉินได้

มาตรา ๕๓ รัฐมนตรีของรัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิและเป็นหน้าที่ หากได้รับการร้องขอที่จะร่วมในการอภิปรายของสภาฉุกเฉิน และคณะกรรมาธิการ รัฐมนตรีของรัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิอภิปรายเมื่อใดก็ได้ รัฐบาลสหพันธ์ต้องรายงานการปฏิบัติงานบริหารประเทศให้สภาฉุกเฉินทราบเป็นประจำ

หมวด ๕

ประธานาธิบดีสหพันธ์

มาตรา ๕๔ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์ได้รับเลือกปราศจากการอภิปรายโดยที่ประชุมสหพันธ์ผู้มีสัญชาติเยอรมันที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาฉุกเฉิน และมีอายุอย่างน้อย ๔๐ ปี มีสิทธิได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี

๒) ประธานาธิบดีสหพันธ์อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๕ ปี การได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีสืบตำแหน่งตนเองจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

๓) ที่ประชุมสหพันธ์ประกอบด้วยสมาชิกสภาฉุกเฉินและผู้แทนจำนวนเท่ากันจากองค์การที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้แทนประชาชนในมลรัฐต่างๆ ตามกฎของการเลือกตั้งตามส่วน

๔) ที่ประชุมสหพันธ์ประชุมกันภายใน ๓ วัน ก่อนการสิ้นสุดของระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของประธานาธิบดี หรือในกรณีที่มีการสิ้นสุดลงก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ ไม่ช้าไปกว่า ๓๐ วันภายหลังการสิ้นสุดลงก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ประธานสภาฉุกเฉินเรียกประชุมที่ประชุมสหพันธ์

๕) ภายหลังการสิ้นสุดอายุของสภา ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรค ๔ ประโยคแรกนั้นให้เริ่มนับตั้งแต่การประชุมครั้งแรกของสภาฉุกเฉิน

๖) ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงข้างมากของที่ประชุมสหพันธ์ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี หากไม่มีผู้สมัครรับเลือกคนใดได้รับคะแนนเสียงข้างมากดังกล่าวในการออกเสียงลงคะแนนสองครั้งแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนมากที่สุดในการออกเสียงลงคะแนนเสียงครั้งต่อไปอีกครั้งเดียวได้รับเลือก

๗) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๕๕ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์จะเป็นรัฐมนตรีในรัฐบาลสหพันธ์หรือสภานิติบัญญัติของสหพันธ์หรือของมลรัฐใดไม่ได้

๒) ประธานาธิบดีสหพันธ์จะดำรงตำแหน่งอื่นที่มีเงินเดือนหรือทำการค้า หรือประกอบวิชาชีพ หรือเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารหรือเป็นกรรมการบริหารของกิจการที่ประกอบกรเพื่อค้ากำไรไม่ได้

มาตรา ๕๖ ในการเข้ารับตำแหน่ง ประธานาธิบดีสหพันธ์ต้องสาบานตนต่อหน้าที่ประชุมสมาชิกสภาฉุกเฉินและสภาฉุกเฉินด้วยถ้อยคำต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอสาบานว่า ข้าพเจ้าจะอุทิศความพยายามทั้งหมดของข้าพเจ้าเพื่อการอยู่ดี
กินดีของชนชาวเยอรมัน ส่งเสริมผลประโยชน์ของชนชาวเยอรมัน ป้องกันมิให้ภัยมาพ้องพานชนชาวเยอรมัน
ปฏิบัติตนและปกป้องกฎหมายหลักและกฎหมายของสหพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่ของข้าพเจ้าด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
และยังความยุติธรรมแก่ทุกคน ขอให้พระเจ้าช่วยข้าพเจ้าด้วย”

การสาบานตนอาจจะกระทำได้ปราศจากพิธีทางศาสนา

มาตรา ๕๗ ถ้าประธานาธิบดีสหพันธ์ไม่อาจใช้อำนาจของประธานาธิบดีได้ หรือ หากตำแหน่งประธานาธิบดี
ว่างลงก่อนครบกำหนดระยะเวลาอยู่ในตำแหน่ง ให้ประธานสภาบุนเดสรัทใช้อำนาจของประธานาธิบดี

มาตรา ๕๘ คำสั่งและกฤษฎีกาของประธานาธิบดีจำเป็นต้องมีการลงนามรับสนองของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี
ที่เกี่ยวข้องจึงจะมีผลใช้บังคับได้ ข้อความดังกล่าวไม่ใช่บังคับในกรณีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ การยุบสภาบุนเดสรัท
ตามความในมาตรา ๖๓ และการร้องขอตามความในมาตรา ๖๔ วรรค ๓

มาตรา ๕๙ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นตัวแทนของสหพันธ์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ประธานาธิบดีทำสนธิสัญญากับต่างประเทศในนามของสหพันธ์รัฐ ประธานาธิบดีแต่งตั้งและรับทูตานุทูต

๒) สนธิสัญญาที่ควบคุมความสัมพันธ์ทางการเมืองในสหพันธ์หรือเกี่ยวกับกิจการออกกฎหมาย
ของสหพันธ์ต้องได้รับความเห็นชอบหรือมีส่วนในการพิจารณาในรูปของกฎหมายสหพันธ์ โดยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ
กรณีในการออกกฎหมายเช่นนั้นของสหพันธ์สำหรับข้อตกลงของฝ่ายบริหาร ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบริหารสหพันธ์มาใช้
โดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ ก. ๑) สภาบุนเดสรัทเป็นผู้กำหนดว่า ได้เกิดกรณีฝ่ายบริหารเข้าแทรกแซงในกิจการอันเป็น
อำนาจหน้าที่ของสภา ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นผู้ประกาศมติของสภาบุนเดสรัท

๒) หากเกิดปัญหาอันแก้ไขไม่ได้ขัดขวางการประชุมของสภาบุนเดสรัท หากมีการชักช้าจะ
เกิดเสียหายต่อประเทศ ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นผู้กำหนดกรณีฝ่ายบริหารเข้าแทรกแซงในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่
ของสภาขึ้นแล้ว และประกาศกรณีดังกล่าวโดยมีนายกรัฐมนตรีลงนามรับสนอง ประธานาธิบดีสหพันธ์ต้องปรึกษาหารือ
กับประธานสภาบุนเดสรัท และประธานสภาบุนเดสรัทก่อน

๓) การออกถ้อยแถลงเกี่ยวกับกรณีฝ่ายบริหารแทรกแซงอำนาจของสภาที่เกี่ยวข้องกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศโดยประธานาธิบดีจะกระทำไม่ได้จนกว่าจะได้มีการประกาศว่าได้มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นแล้ว

๔) มติเกี่ยวกับการลงนามในสัญญาสันติภาพให้กระทำโดยการออกกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๖๐ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์แต่งตั้ง และถอดถอนผู้พิพากษาสหพันธ์ ข้ารัฐการพลเรือนสหพันธ์
นายทหารและนายทหารชั้นประทวน เว้นไว้แต่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายไว้เป็นอย่างอื่น

๒) ประธานาธิบดีใช้อำนาจบริหาร เฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งในนามของสหพันธ์

๓) ประธานาธิบดีอาจมอบหมายอำนาจดังกล่าวแก่องค์กรอื่นใดก็ได้

๔) ให้น่าวรรค ๒ - ๔ ของมาตรา ๕๖ มาใช้กับประธานาธิบดีสหพันธ์โดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ๑) สภาบุนเดสรัทหรือสภาบุนเดสรัทกล่าวหาประธานาธิบดีต่อศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ใน
ข้อหาว่าได้ละเมิดกฎหมายหลักหรือกฎหมายอื่นใดของสหพันธ์โดยเจตนาได้ ญัตติกล่าวหาดังกล่าวจะต้องมีสมาชิก
สภาบุนเดสรัทไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ หรือสมาชิกสภาบุนเดสรัทไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๔ เป็นผู้เสนอ มติที่จะฟ้องร้องประธานาธิบดี
จะต้องได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาบุนเดสรัท หรือไม่ต่ำ
กว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาบุนเดสรัท บุคคลผู้ที่ได้รับมอบอำนาจโดยสภาที่มีมติให้ฟ้องร้องเป็นผู้ทำ
หน้าที่อัยการ

๒) หากศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ตัดสินว่าประธานาธิบดีสหพันธ์มีความผิดฐานละเมิดกฎหมายหลัก หรือกฎหมายอื่นใดของสหพันธ์โดยเจตนา ศาลจะมีคำสั่งให้ประธานาธิบดีพ้นตำแหน่ง ภายหลังจากตัดสินแล้ว ศาลอาจมีคำสั่งชั่วคราวห้ามประธานาธิบดีใช้อำนาจของตำแหน่งประธานาธิบดีได้

หมวด ๖ รัฐบาลสหพันธ์

มาตรา ๖๒ รัฐบาลสหพันธ์ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีสหพันธ์และรัฐมนตรีสหพันธ์

มาตรา ๖๓ ๑) นายกรัฐมนตรีสหพันธ์ได้รับเลือกปราศจากการอภิปรายโดยสภาขุนเดสติกตามการเสนอชื่อของประธานาธิบดีสหพันธ์

๒) ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกสภาขุนเดสติกทั้งหมดได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีประธานาธิบดีสหพันธ์แต่งตั้งผู้ที่ได้รับเลือก

๓) หากผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อไม่ได้รับเลือก สภาขุนเดสติกเลือกนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ภายใน ๑๔ วัน นับตั้งแต่ได้มีการลงคะแนนครั้งแรกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดของสภาขุนเดสติก

๔) หากไม่มีการเลือกภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีการลงคะแนนเสียงโดยไม่ชักช้าโดยให้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดได้รับเลือก หากผู้ได้รับเลือกได้คะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกสภาขุนเดสติก ประธานาธิบดีสหพันธ์ต้องแต่งตั้งบุคคลนั้นภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่ได้รับเลือกหากผู้ได้รับเลือกไม่ได้คะแนนเสียงดังกล่าว ประธานาธิบดีอาจแต่งตั้งบุคคลนั้นหรือยุบสภาขุนเดสติกภายในเจ็ดวัน

มาตรา ๖๔ ๑) รัฐมนตรีสหพันธ์ตามคำแนะนำของประธานาธิบดีสหพันธ์แต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรีสหพันธ์

๒) นายกรัฐมนตรีสหพันธ์และรัฐมนตรีสหพันธ์สาบานตนในการเข้ารับตำแหน่งด้วยถ้อยคำที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๖

มาตรา ๖๕ หากรัฐมนตรีสหพันธ์กำหนดและรับผิดชอบนโยบายทั่วไปภายในขอบเขตของนโยบายทั่วไปดังกล่าว รัฐมนตรีสหพันธ์ทุกคนบริหารกระทรวงของตนโดยอิสระและต่างรับผิดชอบในการบริหารรัฐบาลสหพันธ์ตัดสินความแตกต่าง ในเรื่องความเห็นของนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ นายกรัฐมนตรีสหพันธ์บริหารกิจการของรัฐบาลสหพันธ์ตามระเบียบข้อบังคับที่รัฐบาลสหพันธ์เห็นชอบด้วย และประธานาธิบดีสหพันธ์เห็นชอบด้วยแล้ว

มาตรา ๖๕ ก.๑) อำนาจบังคับบัญชากองทัพเป็นของรัฐมนตรีกลาโหมสหพันธ์

๒) เมื่อได้มีการประกาศว่าฝ่ายบริหารแทรกแซงอำนาจของสภาแล้ว ให้ประธานาธิบดีมีอำนาจบังคับบัญชากองทัพ

มาตรา ๖๖ นายกรัฐมนตรีสหพันธ์และรัฐมนตรีสหพันธ์ต้องไม่ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีเงินเดือน ไม่ทำการค้า ไม่ประกอบวิชาชีพ ไม่เป็นฝ่ายบริหารหรือหากไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนเดสติก ไม่เป็นกรรมการของวิสาหกิจที่ค้ากำไร

มาตรา ๖๗ ๑) สภาขุนเดสติกอาจแสดงความไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ได้ก็แต่โดยการเลือกผู้สืบทอดตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกทั้งหมดของสภา และโดยการร้องขอให้ประธานาธิบดีสหพันธ์ให้ถอดถอนนายกรัฐมนตรีเท่านั้น ประธานาธิบดีสหพันธ์ต้องปฏิบัติตามคำร้องขอ และแต่งตั้งผู้ที่ได้รับเลือก

๒) ระยะเวลาระหว่างการเสนอญัตติให้มีการเลือกตั้งผู้สืบทอดตำแหน่งกับการเลือกนั้นจะต้องมีระยะอย่างน้อย ๔๘ ชั่วโมง

มาตรา ๖๘ ๑) หากญัตติที่เสนอโดยนายกรัฐมนตรีให้สภาขุนเดสตกลงมติไว้ว่างใจรัฐบาลไม่ได้รับความสนับสนุนด้วยคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกทั้งหมดของสภาขุนเดสตก ประธานาธิบดีสหพันธ์อาจยุบสภาขุนเดสตกภายในเวลา ๒๑ วัน ตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี สิทธิในการยุบสภาสิ้นสุดลงเมื่อสภาขุนเดสตกเลือกนายกรัฐมนตรีใหม่ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกทั้งหมด

๒) เวลาระหว่างการเสนอญัตติกับการลงคะแนนเสียงต้องมีระยะอย่างน้อย ๔๘ ชั่วโมง

มาตรา ๖๙ ๑) นายกรัฐมนตรีสหพันธ์อาจแต่งตั้งรัฐมนตรีสหพันธ์นายหนึ่งเป็นรองนายกรัฐมนตรีได้

๒) ไม่ว่ากรณีใดก็ตามระยะเวลาในตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีสหพันธ์หรือรัฐมนตรีสหพันธ์สิ้นสุดลงในวันที่สภาขุนเดสตกที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ประชุมกันครั้งแรก ระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของรัฐมนตรีสหพันธ์สิ้นสุดลงเมื่อระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีสหพันธ์สิ้นสุดลง

๓) ตามคำร้องขอของประธานาธิบดีสหพันธ์ของนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ หรือตามคำร้องขอของนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ หรือของประธานาธิบดีสหพันธ์ รัฐมนตรีสหพันธ์มีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานในตำแหน่งรัฐมนตรีต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

หมวด ๗ อำนาจนิติบัญญัติของสหพันธ์

มาตรา ๗๐ ๑) มลรัฐทรงอำนาจนิติบัญญัติเท่าที่กฎหมายหลักไม่ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจนิติบัญญัติของสหพันธ์

๒) การแบ่งอำนาจระหว่างสหพันธ์และมลรัฐให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหลักนี้ที่เกี่ยวกับอำนาจนิติบัญญัติโดยเฉพาะและอำนาจนิติบัญญัติร่วมกัน

มาตรา ๗๑ ในเรื่องที่อยู่ในอำนาจนิติบัญญัติเฉพาะของสหพันธ์มลรัฐจะมีอำนาจออกกฎหมายก็แต่เฉพาะและภายในขอบเขตที่กฎหมายสหพันธ์กำหนดไว้อย่างชัดเจน

มาตรา ๗๒ ๑) ในเรื่องที่อยู่ในอำนาจนิติบัญญัติร่วมกันนั้น มลรัฐจะมีอำนาจออกกฎหมาย ก็แต่เฉพาะและภายในขอบเขตที่สหพันธ์ไม่ใช่อำนาจนิติบัญญัติของตน

๒) สหพันธ์มีสิทธิที่จะออกกฎหมายในเรื่องเหล่านี้ภายในขอบเขตที่จำเป็นจะต้องมีกฎหมายของสหพันธ์เพราะว่า

๑. เรื่องที่กฎหมายของแต่ละมลรัฐ ไม่อาจบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือ
๒. เกี่ยวกับเรื่องที่กฎหมายของมลรัฐหนึ่งอาจกระทบกระเทือนผลประโยชน์ของมลรัฐอื่นหรือประเทศชาติเป็นส่วนรวม หรือ
๓. การดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกภาพทางการเมือง หรือเอกภาพทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งความจำเป็นที่ต้องมีการรักษาไว้ซึ่งความเหมือนกันของสภาพความเป็นอยู่นอกเขตแดนของมลรัฐหนึ่ง

มาตรา ๗๓ สหพันธ์มีอำนาจเฉพาะที่จะออกกฎหมายในเรื่องต่อไปนี้

๑. การต่างประเทศและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการรับราชการทหารของชายอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปและการคุ้มครองประชาชนพลเรือน
๒. สัญชาติของสหพันธ์

๑๓. การส่งเสริมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์
๑๔. กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๓ และ ๗๔
๑๕. การโอนที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และปัจจัยในการผลิตทั้งหลายเป็นของรัฐ หรือเป็นของเศรษฐกิจที่รัฐควบคุมในรูปแบบใดก็ตาม
๑๖. การป้องกันการใช้อำนาจทางเศรษฐกิจเป็นขอบเขต
๑๗. การส่งเสริมผลผลิตทางเกษตรและป่าไม้ การคุ้มครองอาหาร การส่งสินค้าเข้าและการส่งออก ซึ่งผลผลิตทางเกษตร และป่าไม้ การประมงทะเลลึกและตามชายฝั่ง และการรักษาชายฝั่ง
๑๘. การค้าขายที่ดินและสิ่งก่อสร้าง กฎหมายที่ดินและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ทำเกษตรกรรม ที่พักอาศัย การจัดสรรที่ดินเพื่อตั้งนิคมและตั้งบ้านเรือน
๑๙. มาตรการป้องกัน และปราบปรามโรคระบาด และโรคติดต่อของมนุษย์และสัตว์ การอนุญาตให้ประกอบอาชีพโรคศิลปะหรือวิชาชีพอื่น และการรักษาในด้านไสยศาสตร์ การขายยา เภสัชกรรม ยาเสพติดให้โทษ และยาพิษ
๒๐. การคุ้มครองที่เกี่ยวกับการขายอาหาร ยาบำรุงกำลังและปัจจัยจำเป็นแห่งชีวิต พางหรือหญ้าแห้งในเมล็ดพันธุ์และการเพาะพันธุ์ การเกษตร และ ป่าเขา การบำรุงรักษาต้นไม้และพืชให้พ้นจากโรคและศัตรูพืช
๒๑. การเดินเรือหลวงและการเดินเรือชายฝั่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินเรือ การเดินเรือภายในน่านน้ำ บริการอุตุนิยมิวิทยา ทางเดินเรือในทะเลหลวง และทางเดินเรือในน่านน้ำที่ใดเพื่อการคมนาคมทั่วไป
๒๒. การจราจรบนถนน การขนส่งโดยรถยนต์ และการก่อสร้างและบำรุงรักษาทางหลวงระยะยาว
๒๓. รถไฟที่ไม่ใช่ของสหพันธ์ เว้นไว้แต่รถไฟบนภูเขา

มาตรา ๗๕ ภายใต้เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒ สหพันธ์มีสิทธิกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

๑. สถานภาพทางกฎหมายของผู้ที่รับราชการในมลรัฐประชาคม และองค์การอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายมหาชน
๒. กฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของหนังสือพิมพ์และภาพยนตร์
๓. การล่าสัตว์ การคุ้มครองธรรมชาติ และการรักษาสภาพชนบท
๔. การจัดสรรที่ดิน การวางแผนส่วนภูมิภาค และการอนุรักษ์น้ำ
๕. เรื่องที่เกี่ยวกับการทะเบียนและบัตรประจำตัว

มาตรา ๗๖ ๑) รัฐบาลสหพันธ์ สมาชิกสภาขุนเดสटक และสมาชิกสภาขุนเดสรัต เสนอร่างกฎหมายต่อสภาขุนเดสटकได้

๒) ร่างกฎหมายของรัฐบาลสหพันธ์ต้องเสนอต่อสภาขุนเดสटकก่อน สภาขุนเดสรัตมีสิทธิที่จะแสดงความเห็นของสภาที่มีต่อร่างกฎหมายภายในสามสัปดาห์

๓) ร่างกฎหมายที่เสนอโดยสภาขุนเดสรัตให้เสนอต่อสภาขุนเดสटक โดยรัฐบาลสหพันธ์เป็นผู้เสนอให้ ในการเสนอร่างกฎหมายดังกล่าว รัฐบาลสหพันธ์ต้องเสนอความเห็นของรัฐบาลต่อสภาด้วย

มาตรา ๗๗ ๑) กฎหมายสหพันธ์ต้องได้รับอนุมัติจากสภาขุนเดสटक เมื่อสภาเห็นชอบด้วยแล้ว ให้ประธานสภาขุนเดสटकส่งร่างกฎหมายนั้นไปยังสภาขุนเดสรัตโดยมิชักช้า

๒) ภายในเวลา ๒ สัปดาห์ภายหลังจากได้รับร่างกฎหมาย สภานุเดสร์ตอาจขอให้แต่งตั้ง คณะกรรมาธิการผสมเพื่อร่วมกันพิจารณาร่างกฎหมาย คณะกรรมาธิการประกอบด้วยสมาชิกของสภานุเดสร์ตและสมาชิก สภานุเดสร์ต ส่วนประกอบและวิธีการพิจารณาของคณะกรรมาธิการนี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่สภานุเดสร์ตและ สภานุเดสร์ตเห็นชอบด้วย กรรมาธิการที่เป็นสมาชิกสภานุเดสร์ตไม่อยู่ใต้อาณัติแห่งคำสั่งใดๆ หากสภานุเดสร์ตต้องการให้ ความเห็นชอบในการพิจารณาร่างกฎหมายได้แล้ว สภานุเดสร์ตหรือรัฐบาลอาจขอให้มีการประชุมคณะกรรมาธิการดังกล่าวได้ หากคณะกรรมาธิการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมาย สภานุเดสร์ตต้องลงมติเกี่ยวกับร่างกฎหมายนั้นอีกครั้งหนึ่ง

๓) หากไม่ต้องได้รับอนุมัติจากสภานุเดสร์ตในการพิจารณาร่างกฎหมาย สภานุเดสร์ตอาจ คัดค้านร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของสภานุเดสร์ตมาแล้วภายใน ๑ สัปดาห์ ในกรณีที่มีวิธีการพิจารณาตามวรรค (๒) เสร็จสิ้นแล้ว สำหรับกรณีวรรค (๒) ประโยคสุดท้ายระยะเวลาดังกล่าวเริ่มตั้งแต่วันที่ได้รับร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของ สภานุเดสร์ตอีกครั้งหนึ่ง สำหรับกรณีอื่น ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างกฎหมายเสร็จแล้วตามความใน วรรค (๒)

๔) หากการคัดค้านได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกของสภานุเดสร์ตด้วยคะแนนเสียงข้างมาก สภานุเดสร์ตก็มีสิทธิไม่เห็นชอบด้วยกับร่างกฎหมายนั้นโดยมติของสภาที่มีสมาชิกเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิก ทั้งหมดของสภานุเดสร์ต หากสภานุเดสร์ตเห็นชอบด้วยกับการคัดค้านด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของสมาชิกที่ออก เสียงลงคะแนนแล้ว การไม่เห็นด้วยของสภานุเดสร์ตก็ต้องมีคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ รวมทั้งสมาชิกฝ่ายข้างมากของ สภานุเดสร์ตด้วย

มาตรา ๗๘ ร่างกฎหมายที่สภานุเดสร์ตได้ให้ความเห็นชอบแล้วให้ถือว่าได้ผ่านการพิจารณาเสร็จ เรียบร้อยแล้ว เมื่อสภานุเดสร์ตเห็นชอบด้วย สภานุเดสร์ตไม่คัดค้านตามความในมาตรา ๗๗ วรรค ๒ สภานุเดสร์ตไม่ คัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๗ วรรค ๓ หรือถอดคืนซึ่งการคัดค้านหรือหากการคัดค้านของ สภานุเดสร์ตตกไปเพราะการยินยอมของสภานุเดสร์ต

มาตรา ๗๙ ๑) การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหลักฉบับนี้ จะกระทำได้ก็แต่โดยกฎหมายซึ่งบัญญัติไว้แน่นอนว่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมบทบัญญัติใด

ในส่วนที่เกี่ยวกับสนธิสัญญาระหว่างประเทศซึ่งเป็นเรื่องการตกลงเพื่อสงบศึก การเตรียมการ ตกลงสงบศึก หรือการยกเลิกรัฐบาลยึดครอง หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการป้องกันสหพันธ์สาธารณรัฐนั้น เพื่อประโยชน์แห่งการ ตีความ เพื่อมิให้บทบัญญัติของกฎหมายหลักนี้ขัดต่อการลงนามและให้สนธิสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ได้อาจมีการแก้ไข เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการตีความให้ชัดเจนขึ้นก็ได้

๒) กฎหมายดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานุเดสร์ตไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ และ สภานุเดสร์ตไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ด้วย

๓) การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหลักนี้ที่ก่อให้เกิดการแบ่งสหพันธรัฐออกเป็นมลรัฐ การมีส่วนร่วมของ มลรัฐในการออกกฎหมายหรือหลักการสำคัญตามความในมาตรา ๑ และ ๒๐ นั้น จะกระทำมิได้

๔) กฎหมายดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกสภานุเดสร์ตด้วยคะแนนเสียง ไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ และของสมาชิกสภานุเดสร์ตด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ด้วย

๕) การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหลักในส่วนที่ว่าด้วยการแบ่งสหพันธรัฐออกเป็นมลรัฐ อำนาจในการ ออกกฎหมายของมลรัฐในหลักการทั่วไป หรือหลักการมูลฐานที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑ และ ๒๐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๘๐ ๑) รัฐบาลสหพันธรัฐมนตรีสหพันธ์คนใดคนหนึ่งหรือรัฐบาลมลรัฐ อาจได้รับมอบอำนาจโดย กฎหมายให้ออกกฎหมายที่มีอำนาจบังคับเช่นกฎหมายที่ออกโดยสภา ลักษณะ วัตถุประสงค์และขอบเขตของอำนาจที่มอบให้

บัญญัติไว้ในกฎหมาย ในการออกกฎีกาต้องอ้างว่าได้อาศัยความตามอำนาจแห่งกฎหมายใด หากกฎหมายบัญญัติให้มีการมอบอำนาจต่อไปได้อีก ให้ออกกฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายเพื่อมอบอำนาจดังกล่าว

๒) เว้นไว้แต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎหมายสหพันธ์ สถาบุนเดสรัตมีอำนาจอนุมัติร่างกฎีกาที่มีผลบังคับเช่น กฎหมายที่ออกโดยรัฐบาลสหพันธ์หรือรัฐมนตรีสหพันธ์เกี่ยวกับระเบียบทั่วไปในการใช้บริการรถไฟของสหพันธ์และบริการไปรษณีย์กับบริการการคมนาคมของสหพันธ์ หรือการเก็บค่าบริการในเรื่องดังกล่าว หรือเกี่ยวกับการก่อสร้าง และการดำเนินกิจการรถไฟ และเกี่ยวกับกฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายที่ออกตามความในกฎหมายสหพันธ์ที่บัญญัติให้ต้องขอความเห็นชอบของสถาบุนเดสรัต หรือกฎีกาที่มลรัฐได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลสหพันธ์ให้เป็นตัวแทนหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของมลรัฐ

มาตรา ๘๑ ๑) หากไม่มีการยุบสถาบุนเดสรัตตามสภาพการณ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ และหากสถาบุนเดสรัตค้ำร่างกฎหมาย แม้รัฐบาลสหพันธ์จะแถลงว่าเป็นร่างกฎหมายรับด่วนก็ตาม ประธานาธิบดีสหพันธ์ประกาศความฉุกเฉินในการออกกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง ทั้งนี้โดยการร้องขอของรัฐบาลสหพันธ์ และด้วยความเห็นชอบของสถาบุนเดสรัต บทบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเช่นกันแก่กรณีที่มีการค้ำร่างกฎหมายแม้ นายกรัฐมนตรีสหพันธ์จะได้เสนอรวมกับญัตติตามความในมาตรา ๖๘

๒) ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศความฉุกเฉินในการออกกฎหมายแล้ว หากสถาบุนเดสรัตค้ำร่างกฎหมายอีกครั้งหนึ่ง หรือเห็นชอบด้วยกับร่างกฎหมายที่มีบทบัญญัติที่รัฐบาลสหพันธ์ไม่อาจยอมรับได้ จะถือว่าร่างกฎหมายนั้นได้ผ่านการพิจารณาของสภาแล้วก็ต่อเมื่อสถาบุนเดสรัตได้ให้ความเห็นชอบด้วย ให้นำบทบัญญัตินี้ไปใช้ในกรณีที่สถาบุนเดสรัตไม่เห็นชอบกับร่างกฎหมายที่เสนอให้พิจารณาใหม่อีกครั้งหนึ่งภายใน ๔ สัปดาห์

๓) ในระหว่างที่นายกรัฐมนตรีสหพันธ์อยู่ในตำแหน่งให้พิจารณาร่างกฎหมายอื่นที่สถาบุนเดสรัตไม่เห็นชอบด้วยตามความในวรรค ๑ และวรรค ๒ ภายในระยะเวลา ๖ เดือน ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศความฉุกเฉินในการออกกฎหมาย

เมื่อระยะเวลาดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้ว การประกาศความฉุกเฉินในการออกกฎหมายในระยะเวลาที่นายกรัฐมนตรีสหพันธ์คนเดียวกันนี้ข้อยู่ในตำแหน่งจะกระทำไม่ได้

๔) การแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกหรือไม่ใช้กฎหมายหลักทั้งหมดหรือบางส่วนโดยกฎหมายที่ออกตามความในวรรค ๒ จะกระทำมิได้

มาตรา ๘๒ ๑) ประธานาธิบดีสหพันธ์เป็นผู้ลงนามในกฎหมายที่ออกตามบทบัญญัติของกฎหมายหลักนี้ ภายหลังจากที่มีการลงนามรับสนองแล้ว และประกาศให้เป็นกฎหมายใช้บังคับได้ในหนังสือเพ็ดเดอรัลกาแซตต์ กฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายจะต้องลงนามในหน่วยงานที่ออกกฎีกานั้นและประกาศใช้ใน หนังสือเพ็ดเดอรัลกาแซตต์ เว้นไว้แต่จะได้บัญญัติไว้ในกฎหมายเป็นอย่างอื่น

๒) กฎหมายและกฎีกาที่มีผลบังคับ เช่นกฎหมายจะต้องมีการกำหนดวันที่ใช้บังคับไว้แน่นอน หากไม่มีการกำหนดไว้ดังกล่าว กฎหมายมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๔ ภายหลังจากได้ประกาศในหนังสือเพ็ดเดอรัล กาแซตต์แล้ว

หมวด ๘

การรักษากฎหมายสหพันธ์และการบริหารสหพันธ์

มาตรา ๘๓ มลรัฐรักษากฎหมายสหพันธ์เสมือนหนึ่งเป็นความรับผิดชอบของตนเฉพาะที่กฎหมายหลักนี้มีได้ บัญญัติหรืออนุญาตไว้เป็นอย่างอื่น

^๑ หนังสือรัฐกิจจานุเบกษาของสหพันธ์เยอรมัน - ผู้แปล

มาตรา ๘๔ ๑) หากมลรัฐรักษากฎหมายสหพันธ์เสมือนหนึ่งเป็นความรับผิดชอบของตน มลรัฐมีสิทธิจัดตั้งหน่วยงานและกำหนดระเบียบข้อบังคับในการบริหารเฉพาะที่กฎหมายสหพันธ์ที่สภาบุนเดสรัตเห็นชอบด้วยแล้วมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒) ด้วยความเห็นชอบของสภาบุนเดสรัต รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจออกระเบียบการบริหารทั่วไปได้

๓) รัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิตรวจตราเพื่อให้เป็นการแน่นอนว่า มลรัฐรักษากฎหมายสหพันธ์ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่แล้วเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐบาลสหพันธ์อาจส่งผู้รับมอบอำนาจไปยังหน่วยงานสูงสุดของมลรัฐ และไปยังหน่วยงานระดับที่ต่ำกว่าหากมลรัฐยินยอม ในกรณีที่มลรัฐไม่ยินยอม รัฐบาลสหพันธ์ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาบุนเดสรัต

๔) หากปรากฏว่าในการรักษากฎหมายสหพันธ์ของมลรัฐ รัฐบาลสหพันธ์ได้พบว่ามีความบกพร่อง และมลรัฐไม่แก้ไขข้อบกพร่องนั้น รัฐบาลสหพันธ์หรือมลรัฐอาจขอให้สภาบุนเดสรัตตัดสินว่ามลรัฐได้ปฏิบัติชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ มติของสภาบุนเดสรัตอาจถูกคัดค้านในศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ได้

๕) เพื่อประโยชน์ในการรักษากฎหมายสหพันธ์ รัฐบาลสหพันธ์อาจได้รับมอบอำนาจโดยกฎหมายที่สภาบุนเดสรัตเห็นชอบด้วยให้ออกคำสั่งเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งได้ ให้ส่งคำสั่งดังกล่าวไปยังหน่วยงานสูงสุดของมลรัฐเว้นไว้แต่รัฐบาลสหพันธ์เห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

มาตรา ๘๕ ๑) เมื่อมลรัฐทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสหพันธ์ในการรักษากฎหมาย มลรัฐมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เฉพาะที่ กฎหมายสหพันธ์ที่สภาบุนเดสรัตเห็นชอบด้วยมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒) รัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิออกระเบียบการบริหารทั่วไปด้วยความเห็นชอบของสภาบุนเดสรัต รัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิวางระเบียบในการฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของรัฐบาล การแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานในระดับกลางจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลสหพันธ์

๓) เจ้าหน้าที่ที่มลรัฐอยู่ภายใต้คำสั่งของเจ้าหน้าที่สูงสุดที่เกี่ยวข้องของสหพันธ์ คำสั่งที่มีไปยังมลรัฐให้ส่งไปยังเจ้าหน้าที่สูงสุดของมลรัฐเว้นไว้แต่เป็นเรื่องที่รัฐบาลสหพันธ์เห็นว่าเป็นเรื่องด่วน เจ้าหน้าที่สูงสุดของมลรัฐต้องควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

๔) การควบคุมของรัฐบาลสหพันธ์ มีขอบเขตเท่าที่สอดคล้องกับกฎหมายและมีความเหมาะสมในการปฏิบัติ รัฐบาลสหพันธ์อาจขอให้มีการเสนอรายงานและเอกสาร และส่งผู้ได้รับมอบอำนาจไปยังเจ้าหน้าที่ทั้งหมดได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้

มาตรา ๘๖ เมื่อสหพันธ์รักษากฎหมายโดยหน่วยงานของรัฐบาลสหพันธ์หรือโดยองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือสถาบันที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมายมหาชน รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับทั่วไปในการบริหารได้เท่าที่กฎหมายไม่บัญญัติกรณีพิเศษไว้ รัฐบาลสหพันธ์มีสิทธิจัดตั้งหน่วยงานขึ้นได้เมื่อกฎหมายมิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๗ ๑) การบริหารกิจการต่างประเทศ การบริหารการคลังของสหพันธ์ รถไฟของสหพันธ์ การไปรษณีย์ของสหพันธ์และตามบทบัญญัติมาตรา ๘๙ การบริหารทางเดินเรือและการเดินเรือพาณิชย์นั้นให้ดำเนินการเสมือนหนึ่งเป็นเรื่องของรัฐบาลสหพันธ์โดยมีหน่วยงานบังคับรองลงไปตามลำดับเจ้าหน้าที่คุ้มครองชายแดนสหพันธ์และหน่วยงานกลางด้านข่าวสารและการสื่อสารของตำรวจเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูล อันมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองรัฐธรรมนูญ และสำหรับตำรวจนั้นให้เป็นไปตามกฎหมายของสหพันธ์

๒) การบริหารสถาบันการประกันสังคมที่มีขอบเขตอำนาจเกินกว่าเขตแดนของมลรัฐให้ดำเนินการในฐานะเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายมหาชน

๓) นอกจากนี้ การจัดตั้งของรัฐบาลสหพันธ์หน่วยงานอิสระของรัฐบาลสหพันธ์และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของสหพันธ์และสถาบันที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายมหาชน จะกระทำได้โดยการออกกฎหมายของสหพันธ์ที่

สหพันธ์มีอำนาจในการออกกฎหมาย หากมีภารกิจเพิ่มขึ้นแก่สหพันธ์ในเรื่องที่สหพันธ์มีอำนาจออกกฎหมายแล้ว ให้จัดตั้งหน่วยงานในระดับกลาง และระดับต่ำขึ้นได้ หากมีความจำเป็นรีบด่วน ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของสภาขุนเดสร์ต และคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกสภาขุนเดสร์ต

มาตรา ๘๗ ก. ตัวเลขกำลังพล และโครงสร้างองค์การทั่วไปของกองทัพ เพื่อการป้องกันประเทศของสหพันธ์ จำต้องปรากฏในงบประมาณประจำปี

มาตรา ๘๗ ข. ๑) การบริหารกองทัพสหพันธ์ให้ดำเนินการในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลสหพันธ์โดยมีองค์การบริหารของตนเอง หน้าที่ขององค์การนี้ก็คือการบริหารเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกำลังพล และยุทธบริการแก่กองทัพ ภารกิจที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ทุพพลภาพและการก่อสร้างจะต้องไม่ใช่งานในหน้าที่ของกองทัพ เว้นไว้แต่กฎหมายสหพันธ์กำหนดไว้โดยความเห็นชอบด้วยของสภาขุนเดสร์ต บทบัญญัติของกฎหมายที่ให้หน่วยบริหารกองทัพมีอำนาจเข้าแทรกแซงในสิทธิของบุคคลที่สาม จำต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนเดสร์ต บทบัญญัติดังกล่าวนี้ไม่ใช่บังคับแก่กฎหมายเกี่ยวกับกำลังพล

๒) กฎหมายสหพันธ์ที่ว่าด้วยการป้องกันประเทศรวมทั้งการเกณฑ์ทหาร และการคุ้มครองประชาชนพลเรือนอาจกำหนดด้วยความเห็นชอบของสภาขุนเดสร์ต ให้กิจการที่กล่าวมาแล้วอยู่ภายใต้การดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐบาลสหพันธ์โดยมีหน่วยงานโดยเฉพาะหรือโดยมลรัฐทำหน้าที่เป็นตัวแทนของรัฐบาลสหพันธ์ กฎหมายอาจกำหนดด้วยความยินยอมของสภาขุนเดสร์ตว่า อำนาจตามความในมาตรา ๘๕ ที่เป็นของรัฐบาลสหพันธ์และหน่วยงานสูงสุดของรัฐบาลสหพันธ์อาจโอนให้เป็นของหน่วยงานของสหพันธ์อันดับรองลงไปได้ ในกรณีนี้อาจกำหนดไว้ในกฎหมายว่า หน่วยงานดังกล่าวไม่จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนเดสร์ตในการออกกฎข้อบังคับในการบริหารตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๕ วรรค ๒ ประโยคที่หนึ่ง

มาตรา ๘๗ ค. กฎหมายที่ออกตามความในข้อ ๑๑ ก. ของมาตรา ๗๔ อาจบัญญัติให้รัฐบาลมลรัฐเป็นตัวแทนของรัฐบาลสหพันธ์ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของสภาขุนเดสร์ต

มาตรา ๘๗ ง. ๑) รัฐบาลสหพันธ์เป็นผู้บริหารงานองค์การการบิน

๒) หน้าที่ขององค์การการบินอาจโอนเป็นของมลรัฐในฐานะตัวแทนของสหพันธ์ได้โดยกฎหมายของสหพันธ์ที่สภาขุนเดสร์ตต้องให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๘๘ สหพันธ์จัดตั้งธนาคารของสหพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการออกธนบัตรและเงินตรา

มาตรา ๘๙ ๑) สหพันธ์มีกรรมสิทธิ์ในทางน้ำเดินเรือ ซึ่งเดิมเป็นอาณาจักรไรซ์

๒) สหพันธ์บริหารทางน้ำเดินเรือโดยมีองค์การของตนเอง สหพันธ์ควบคุมการเดินเรือในน่านน้ำที่ผ่านดินแดนของมลรัฐเกินกว่าหนึ่งมลรัฐและการเดินเรือพาณิชย์ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของสหพันธ์เมื่อได้รับการร้องขอ รัฐบาลสหพันธ์อาจโอนการควบคุมการเดินเรือในทางน้ำของสหพันธ์ที่อยู่ในเขตแดนของมลรัฐให้แก่มลรัฐในฐานะตัวแทนของ รัฐบาลสหพันธ์ได้หากทางน้ำเดินเรือผ่านเขตแดนของหลายมลรัฐ สหพันธ์อาจแต่งตั้งมลรัฐหนึ่งเป็นตัวแทนควบคุมทางน้ำนั้นได้ หากมลรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอให้กระทำเช่นนั้น

๓) ในการบริหาร การพัฒนา และการก่อสร้างทางน้ำเดินเรือใหม่ ต้องให้หลักประกันแก่การปรับปรุงดิน และการควบคุมน้ำ โดยการตกลงกับมลรัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๙๐ ๑) สหพันธ์มีกรรมสิทธิ์ในถนนและทางหลวง ซึ่งเดิมเป็นของอาณาจักรไรซ์

๒) มลรัฐหรือหน่วยปกครองตนเองที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายที่มีอำนาจตามกฎหมายของมลรัฐทำหน้าที่บริหารถนนและทางหลวงอื่นๆ ของสหพันธ์ที่ใช้เป็นทางสัญจรระยะยาว

๓) โดยการร้องขอของมลรัฐสหพันธ์อาจเข้าบริหารถนนและทางหลวงของสหพันธ์ที่ใช้เป็นทางสัญจรระยะยาว เฉพาะที่อยู่ในเขตแดนของมลรัฐนั้น

มาตรา ๙๑ ๑) เพื่อป้องกันการยักรายที่มีมาเป็นการฉ้อฉลต่อความคงอยู่ หรือต่อระบอบประชาธิปไตยเสรีของสหพันธ์หรือของมลรัฐ มลรัฐอาจขอความช่วยเหลือกำลังตำรวจจากสหพันธ์ได้

๒) หากมลรัฐที่ยักรายที่มีมาเป็นการฉ้อฉลนั้น ไม่ตั้งใจหรือไม่สามารถที่จะต่อสู้ ยักรายนั้นแล้ว รัฐบาลสหพันธ์อาจเข้าควบคุมกิจการตำรวจของมลรัฐนั้นและนำเอากำลังตำรวจของมลรัฐอื่นมาไว้ ภายใต้การบังคับบัญชาของสหพันธ์ได้ คำสั่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อยักรายหมดไป หรือเมื่อสภาขุนเดสรัต มีมติให้สิ้นสุดลง

หมวด ๙

การบริหารงานตุลาการ

มาตรา ๙๒ อำนาจตุลาการเป็นของผู้พิพากษา องค์การที่ใช้อำนาจตุลาการคือศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ ศาลสูงสหพันธ์ ศาลสหพันธ์ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหลักนี้ และศาลมลรัฐ

มาตรา ๙๓ ๑) ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในเรื่องต่อไปนี้

๑. การตีความกฎหมายหลักนี้เมื่อเกิดปัญหาการขัดแย้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของ องค์การสูงสุดของสหพันธ์ หรือฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องที่กฎหมายหลักนี้ หรือระเบียบ การขององค์การสูงสุดของสหพันธ์ได้ให้อำนาจอิสระไว้

๒. ในกรณีที่มีความแตกต่างในเรื่องความเห็นหรือความสงสัยเกี่ยวกับการขัดแย้งระหว่าง กฎหมายสหพันธ์ และกฎหมายมลรัฐกับกฎหมายสหพันธ์ ทั้งนี้ โดยการร้องขอของ รัฐบาลสหพันธ์ รัฐบาลมลรัฐหนึ่ง หรือสมาชิกสภาขุนเดสรัตไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๓ ของ สมาชิกทั้งหมด

๓. ในกรณีที่มีความแตกต่างในเรื่องความเห็นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสหพันธ์ และ ของมลรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามกฎหมายของสหพันธ์มลรัฐ และในการ ใช้อำนาจควบคุมโดยรัฐบาลสหพันธ์

๔. การขัดแย้งเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนระหว่างสหพันธ์กับมลรัฐ ระหว่างมลรัฐด้วยกัน หรือภายในมลรัฐหนึ่งมลรัฐใด เว้นไว้แต่จะมีสิทธิฟ้องร้องยังศาลอื่น

๕. คดีอื่นๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหลักนี้

๒) ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอื่นกฎหมายสหพันธ์บัญญัติให้เป็น อำนาจทางศาลนี้

มาตรา ๙๔ ๑) ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ประกอบด้วยผู้พิพากษาสหพันธ์ และผู้พิพากษาอื่น ผู้พิพากษา ครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดได้รับเลือกโดยสภาขุนเดสटक และอีกครึ่งหนึ่งโดยสภาขุนเดสรัต ผู้พิพากษาจะต้องไม่เป็นสมาชิก สภาขุนเดสटक หรือสภาขุนเดสรัต หรือรัฐบาลสหพันธ์ หรือองค์การที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายกันในมลรัฐ

๒) ธรรมนูญศาลและวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ซึ่ง จะต้องบัญญัติไว้ ข้อความว่าคำพิพากษาของศาลนี้ในคดีใดที่มีผลบังคับเช่นกฎหมาย

มาตรา ๙๕ ๑) เพื่อให้มีความเหมือนกันในการใช้กฎหมายสหพันธ์ให้จัดตั้งศาลสูงสุดสหพันธ์ขึ้นศาลเดียว

๒) ศาลสูงสุดสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่คำพิพากษาของศาลสูงสุดมีความสำคัญยิ่งต่อความเหมือนกันของการรักษาความยุติธรรมของศาลระดับสูงของสหพันธ์

๓) ผู้พิพากษาศาลสูงสุดสหพันธ์ ได้รับการแต่งตั้งร่วมกันโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมสหพันธ์ และคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้พิพากษา ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของมลรัฐ และกรรมการจำนวนเท่ากันที่ได้รับเลือกโดยสภานิติบัญญัติ

๔) เกี่ยวกับเรื่องอื่น ธรรมนูญศาลสูงสุดสหพันธ์และวิธีพิจารณาให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๙๖

๑) ศาลสูงสหพันธ์ตั้งขึ้นเพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคดีธรรมดา คดีปกครอง คดีการเงิน คดีพิพากษาแรงงานและคดีสังคม

๒) มาตรา ๙๕ วรรค ๓ ใช้กับผู้พิพากษาศาลสูงสหพันธ์โดยมีเงื่อนไขว่า รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมสหพันธ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมลรัฐระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งของผู้พิพากษาให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๙๖ ก. ๑) สหพันธ์อาจจัดตั้งศาลสหพันธ์ขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิทางการค้าได้

๒) สหพันธ์อาจจัดตั้งศาลอาญาทหารของกองทัพโดยมีฐานะเป็นศาลสหพันธ์ได้ ศาลทหารจะใช้อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาไม่ได้ เว้นไว้แต่คดีอาญาเกี่ยวกับการป้องกันประเทศและทหารสังกัดกองทัพที่ประจำทำงานอยู่ในต่างประเทศหรือบนเรือรบ รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์ ศาลสหพันธ์ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้พิพากษาที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาต้องเป็นผู้พิพากษาโดยอาชีพ

๓) ศาลสูงสุดสหพันธ์เป็นศาลสูงของศาลที่บัญญัติไว้ในวรรค ๑ และวรรค ๒

๔) สหพันธ์อาจจัดตั้งศาลวินัยสหพันธ์ขึ้นเพื่อดำเนินคดีทางวินัยต่อข้าราชการสหพันธ์ที่กระทำความผิดทางวินัย รวมทั้งอาจจัดตั้งศาลทหารเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่ทหารกระทำความผิดหรือคดีที่ทหารยื่นเรื่องร่ำร้องทุกข์

มาตรา ๙๗ ๑) ผู้พิพากษาเป็นอิสระและอยู่ภายใต้กฎหมายเท่านั้น

๒) ผู้พิพากษาได้รับการแต่งตั้งเป็นการถาวรและปฏิบัติงานเต็มเวลาโดยมีตำแหน่งที่แน่นอน การถอดถอนผู้พิพากษาหรือให้พักงานเป็นการถาวรหรือชั่วคราว หรือย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นหรือให้ปลดเกษียณอายุโดยผู้พิพากษาที่เกี่ยวข้องได้ยินยอมจะกระทำก็ได้แต่โดยมีคำพิพากษาและโดยเหตุและตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น กฎหมายอาจกำหนดอายุที่ผู้พิพากษาต้องพ้นตำแหน่งในกรณีที่มีการแต่งตั้งเป็นการตลอดชีวิต ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงองค์การของศาล หรือขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาล อาจมีการโอนผู้พิพากษาไปสังกัดศาลอื่น หรือให้พ้นตำแหน่งได้โดยได้รับเงินเดือนเต็ม

มาตรา ๙๘ ๑) สถานภาพทางกฎหมายของผู้พิพากษาสหพันธ์ให้กำหนดโดยกฎหมายพิเศษของสหพันธ์

๒) ในการปฏิบัติหน้าที่หรือโดยการส่วนตัวของผู้พิพากษาสหพันธ์คนใดละเมิดหลักการของกฎหมายหลักหรือระบอบรัฐธรรมนูญของมลรัฐ โดยการร้องขอของสภานิติบัญญัติ ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาด่วนด้วยคะแนนเสียง ๒ ใน ๓ ของผู้พิพากษาทั้งหมด ให้ย้ายผู้พิพากษาไปดำรงตำแหน่งอื่นหรือให้ปลดออกจากตำแหน่ง หากปรากฏว่าผู้พิพากษามีเจตนา ศาลอาจสั่งผู้พิพากษาพ้นตำแหน่ง

๓) สถานภาพทางกฎหมายของผู้พิพากษาในมลรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายพิเศษของมลรัฐ สหพันธ์มีอำนาจออกกฎหมายวางหลักเกณฑ์ทั่วไปได้

๔) มลรัฐอาจกำหนดไว้ในกฎหมายว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของมลรัฐ ร่วมกับ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้พิพากษามีอำนาจแต่งตั้งผู้พิพากษาในมลรัฐได้

๕) มลรัฐอาจออกกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับวรรค ๒ ซึ่งเกี่ยวกับผู้พิพากษา ทั้งนี้ไม่เป็นการ กระทบกระเือนรัฐธรรมนูญของมลรัฐที่ใช้บังคับอยู่ การพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการกล่าวหาว่าผู้พิพากษาได้กระทำความผิด อย่างร้ายแรงขึ้นเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์

มาตรา ๙๙ กฎหมายของมลรัฐอาจบัญญัติให้การพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการขัดแย้งทางรัฐธรรมนูญ ภายในมลรัฐหนึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ได้ และกฎหมายของมลรัฐคงบัญญัติให้ศาลพิจารณาพิพากษา อันเป็นการเสร็จเด็ดขาดในเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้กฎหมายของมลรัฐให้แก่ศาลสูงของสหพันธ์ได้

มาตรา ๑๐๐ ๑) หากศาลเห็นว่ากฎหมายฉบับใดขัดต่อรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นผลจากการที่คดีมาสู่ศาลนั้น และ ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีนั้น ให้พักการพิจารณาไว้ก่อน และให้ศาลมลรัฐที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาเสียก่อน ในกรณีที่มีการ ขัดต่อรัฐธรรมนูญมลรัฐ หรือขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์พิจารณาพิพากษา ก่อนในกรณีที่มีการขัดต่อรัฐธรรมนูญสหพันธ์ บทบัญญัตินี้ใช้บังคับได้แก่กรณีที่มีมลรัฐละเมิดกฎหมายหลักฉบับนี้ หรือการขัดแย้งระหว่างกฎหมายมลรัฐกับกฎหมายสหพันธ์

๒) ในระหว่างที่มีการพิจารณา หากมีความสงสัยว่าหลักของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดี เมืองเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายสหพันธ์หรือไม่ และหลักดังกล่าวได้ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่หรือไม่ (มาตรา ๒๕) ศาลต้องขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์พิจารณาพิพากษา

๓) ในการตีความกฎหมายหลักนี้ หากศาลรัฐธรรมนูญของมลรัฐได้มีความประสงค์ที่จะไม่ยึด หลักตามคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ หรือศาลรัฐธรรมนูญของมลรัฐอื่นแล้ว จะต้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์ พิจารณาพิพากษา ก่อน ในการตีความกฎหมายสหพันธ์ หากศาลรัฐธรรมนูญของมลรัฐใดมีความประสงค์ที่จะไม่ยึดหลักตามคำ พิจารณาพิพากษาของศาลสูงสุดของสหพันธ์ หรือศาลสูงของสหพันธ์แล้ว จะต้องขอให้ศาลสูงสุดของสหพันธ์พิจารณาพิพากษา ก่อน

มาตรา ๑๐๑ ๑) การจัดตั้งศาลพิเศษขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะจะกระทำไม่ได้ การ กระทำใดๆ ที่ทำให้คนที่ได้รับการพิจารณาพิพากษาโดยศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาอยู่แล้วพ้นจากการพิจารณาพิพากษา ของศาลนั้นจะกระทำไม่ได้

๒) ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีประเภทใดประเภทหนึ่งนั้น ให้จัดตั้งขึ้นได้ตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑๐๒ ให้ยกเลิกการลงโทษประหารชีวิต

มาตรา ๑๐๓ ๑) ในศาลยุติธรรมทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) บุคคลไม่ต้องรับโทษทางอาญา เว้นไว้แต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลากระทำ นั้นบัญญัติเป็นความผิดและบัญญัติโทษไว้

๓) บุคคลไม่ต้องรับอาญาในความผิดเดียวกันเกินกว่าหนึ่งครั้งตามหลักกฎหมายอาญาทั่วไป

มาตรา ๑๐๔ ๑) การจำกัดเสรีภาพของบุคคลจะกระทำได้อีกก็แต่โดยกฎหมายลายลักษณ์อักษรและตามวิธีการ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้นเท่านั้น ผู้ที่ถูกคุมขังจะต้องไม่ได้รับการทารุณทางจิตใจหรือร่างกาย

๒) ผู้พิพากษาเท่านั้นที่มีอำนาจสั่งให้จำกัดเสรีภาพหรือเพิ่มการจำกัดเสรีภาพหากปรากฏว่า การจำกัดเสรีภาพไม่ได้เกิดจากคำสั่งของศาลแล้ว ให้ยื่นคำร้องขอคำสั่งของศาลโดยมิชักช้า ตำรวจจะควบคุมบุคคลโดยอำนาจ ของตนเกินกว่าสิ้นวันถัดวันที่จับกุมไม่ได้ ให้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในกฎหมาย

๓) บุคคลที่ถูกคุมขังชั่วคราวในข้อหาสงสัยว่าได้กระทำความผิดอาญาจะต้องถูกนำตัว มาปรากฏต่อศาล ภายในวันถัดจากวันถูกคุมขังเป็นอย่างช้า ผู้พิพากษาจะแจ้งเหตุผลของการคุมขังให้ผู้ต้องคุมขัง

ทราบ ชักถามผู้ถูกคุมขัง และให้โอกาสแก่ผู้คุมขังคัดค้านได้ ผู้พิพากษาจะต้องออกหมายจับในทันทีโดยแจ้งข้อหาหรือสั่งให้ปล่อยผู้ต้องคุมขังให้พ้นจากการคุมขังก็ได้

๔) เมื่อศาลสั่งให้มีการจำกัดเสรีภาพหรือเพิ่มการจำกัดเสรีภาพจะต้องแจ้งให้ญาติของผู้ถูกคุมขังหรือผู้ถูกคุมขังหรือผู้ที่ผู้ถูกคุมขังไว้วางใจ ได้ทราบโดยมิชักช้า

หมวด ๑๐

การคลัง

มาตรา ๑๐๕ ๑) สหพันธ์มีอำนาจโดยเฉพาะที่จะออกกฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร และการคลัง

๒) สหพันธ์มีอำนาจร่วมกันที่จะออกกฎหมายว่าด้วย

๑. ภาษีสรรพสามิต และภาษีการค้า ยกเว้นภาษีที่เรียกเก็บเฉพาะท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีการซื้อที่ดินและอาคารหรือภาษีที่เก็บจากค่าที่เพิ่มขึ้น หรือภาษีการป้องกันเพลิงไหม้

๒. ภาษีเงินได้ ภาษีทรัพย์สิน ภาษีมรดก และภาษีการบริจจาคเพื่อการกุศล

๓. ภาษีที่ดินและอาคาร และภาษีการค้า ยกเว้นการกำหนดอัตราภาษีหากมีการอ้างว่าภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนที่เก็บนี้ เพื่อนำไปใช้ภายในกิจการของสหพันธ์หรือหากมีสถานการณ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒ วรรค ๒ เกิดขึ้น

๓) กฎหมายสหพันธ์ว่าด้วยภาษีอากรซึ่งจัดเก็บให้แก่มลรัฐ หรือประชาคมทั้งหมดหรือบางส่วนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนเดสร์ต

มาตรา ๑๐๖ ๑) รายได้และรายรับจากภาษีอากรต่อไปนี้ให้เป็นของสหพันธ์

๑. ภาษีศุลกากร

๒. ภาษีสรรพสามิตที่ไม่เป็นของมลรัฐตามวรรค (๒)

๓. ภาษีการโอนกรรมสิทธิ์

๔. ภาษีการขนส่ง

๕. ภาษีที่เก็บจากทรัพย์สินแต่ไม่เก็บประจำ ภาษีที่เก็บเพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการเสียภาษี

๖. ภาษีช่วยเบอร์ลินยามฉุกเฉิน

๗. ภาษีเสริมจากภาษีเงินได้และภาษีเงินได้นิติบุคคล

๒) รายได้จากภาษีต่อไปนี้ให้เป็นของมลรัฐ

๑. ภาษีทรัพย์สิน

๒. ภาษีมรดก

๓. ภาษีรถยนต์

๔. ภาษีที่ไม่เป็นของสหพันธ์ตามวรรค (๑)

๕. ภาษีเบียร์

๖. อากรการพนัน

๗. ภาษีที่ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๓) รายรับจากภาษีเงินได้และภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น ให้เป็นของสหพันธ์และมลรัฐ ในอัตราส่วน ๓๓ ๑/๓ % ต่อ ๖๖ ๒/๓% และตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๑ เป็นของสหพันธ์กับมลรัฐ ในอัตราส่วน ๓๕% ต่อ ๖๕%

๔) อัตราส่วนการแบ่งภาษีเงินได้และภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรค (๓) นั้น อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยกฎหมายสหพันธ์ซึ่งสภานิติบัญญัติจะต้องให้ความเห็นชอบในเมื่อรายได้กับรายจ่ายของสหพันธ์แตกต่างกันมากกว่าที่ปรากฏในมลรัฐ หรือเมื่อความต้องการงบประมาณของสหพันธ์และของมลรัฐสูงกว่ารายรับที่ประมาณไว้มากจนจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงอัตราส่วนการแบ่งภาษีให้เป็นประโยชน์แก่สหพันธ์หรือแก่มลรัฐ การปรับปรุงอัตราส่วนจำกัดถือหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. สหพันธ์กับมลรัฐจะต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายการบริหารกิจการที่เป็นความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนมาตรา ๑๒๐ วรรค (๑)

๒. การเรียกร้องของสหพันธ์กับมลรัฐจะต้องมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ในการนำเงินรายได้ตามปกติมาใช้ในกิจการที่จำเป็นของตนได้

๓. ความต้องการของสหพันธ์กับมลรัฐในด้านงบประมาณนั้น จะต้องมีการประสานงานกันในลักษณะที่จะทำให้บรรลุการแบ่งด้วยการเสมอภาคอย่างยุติธรรม ไม่เป็นภาระหนักเกินไปแก่ผู้เสียภาษีอากรและเป็นหลักประกันว่ามาตรฐานการครองชีพในสหพันธ์มีความเท่าเทียมกัน อัตราการแบ่งส่วนอาจได้รับการปรับปรุงเป็นครั้งแรกในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๑ และต่อไปเป็นระยะๆ ไม่ต่ำกว่า ๒ ปี ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้กฎหมายที่กำหนดอัตราส่วนดังกล่าว ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า การกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่กระทบกระเทือนการปรับปรุงอันเป็นผลของความในวรรค (๕)

๕) หากกฎหมายสหพันธ์เพิ่มงบประมาณมากขึ้นโดยแบ่งของจากมลรัฐมากขึ้นหรือแบ่งรายรับจากมลรัฐ จำต้องมีการปรับปรุงอัตราส่วนระหว่างเงินได้และเงินได้นิติบุคคลโดยให้มลรัฐเป็นฝ่ายได้ประโยชน์ ทั้งนี้ สถานการณ์ตามที่บัญญัติไว้ในวรรค (๔) จะต้องไม่เกิดขึ้นหากการเพิ่มเติมดังกล่าวตกเป็นของมลรัฐภายในระยะเวลาที่สั้นมาก สหพันธ์อาจจะแบ่งเบาระยะโดยอนุมัติเงินช่วยเหลือโดยการออกกฎหมายด้วยความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติ ในกฎหมายดังกล่าวต้องวางหลักเกณฑ์การประเมินจำนวนเงินช่วยเหลือ และหลักเกณฑ์การแจกจ่ายแก่มลรัฐด้วย

๖) รายรับจากภาษีอากรที่เก็บจากที่ดินและสิ่งก่อสร้างและการค่านั้น ให้เป็นของประชาคม ในกรณีที่ให้มีประชาคมในมลรัฐใดให้รายรับตกเป็นของมลรัฐตามกฎหมายของมลรัฐ ภาษีที่เก็บตกจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและการค้าอาจใช้ประกอบการพิจารณาวางหลักเกณฑ์การประเมินและภาษีเสริมรายรับที่ได้จากการเก็บภาษีเงินได้และภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เป็นของประชาคม และสมาคมประชาคมในอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎหมายมลรัฐกำหนดจำนวนรายรับของมลรัฐจะเป็นของประชาคม หรือสมาคมประชาคมหรือไม่และเพียงใดด้วย

๗) หากสหพันธ์จัดตั้งสถาบันพิเศษขึ้นในมลรัฐ หรือประชาคม หรือสมาคม ประชาคม อันเป็นเหตุให้มีการเพิ่มค่าใช้จ่ายมากขึ้นโดยกะทันหันหรือทำให้มลรัฐ หรือประชาคม หรือสมาคมประชาคมได้รายรับลดน้อยลง สหพันธ์ต้องให้เงินช่วยเหลือประชาคมให้ได้สัดส่วนกัน ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่มลรัฐหรือประชาคม หรือสมาคมประชาคมไม่อาจรับภาระพิเศษดังกล่าวได้ ค่าชดเชยของบุคคลที่สาม และผลประโยชน์อันเป็นเงินที่ตกเป็นของมลรัฐ หรือประชาคมหรือสมาชิกประชาคมอันเป็นผลของการจัดตั้งสถาบันดังกล่าวพึงได้รับการพิจารณาด้วยในการให้เงินช่วยเหลือเพื่อชดเชย

๘) เพื่อประโยชน์ของมาตรานี้ รายได้และรายจ่ายของประชาคม หรือสมาคมประชาคมให้ถือว่าเป็นรายได้และรายจ่ายของมลรัฐ

มาตรา ๑๐๗ ๑) รายรับจากภาษีของมลรัฐเป็นของมลรัฐเท่าที่การเก็บภาษีดังกล่าวได้กระทำโดยเจ้าหน้าที่เก็บภาษีอากรภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน (รายรับส่วนท้องถิ่น) กฎหมายสหพันธ์อาจบัญญัติรายละเอียดในการกำหนดและแบ่งสรรรายรับส่วนท้องถิ่นจากภาษีบางประเภท (ส่วนแบ่งภาษี)

๒) กฎหมายสหพันธ์ซึ่งสถาปนาเดสรัตให้ความยินยอมพึงให้หลักประกันการแบ่งสรรเงินรายได้โดยยุติธรรมระหว่างมลรัฐที่มีฐานะทางการเงินดีกับมลรัฐที่มีฐานะทางการเงินอ่อนแอโดยคำนึงถึงฐานะการเงินและความต้องการงบประมาณของประชาคมหรือสมาคมประชาคมด้วย กฎหมายดังกล่าวอาจกำหนดให้มีการให้ช่วยเหลือแก่มลรัฐที่มีฐานะการเงินอ่อนแอจากมลรัฐที่มีฐานะการเงินดี กฎหมายดังกล่าวอาจวางเงื่อนไขของการขอเงินช่วยเหลือและการให้เงินช่วยเหลือรวมทั้งหลักเกณฑ์กำหนดจำนวนเงินช่วยเหลือ กฎหมายดังกล่าวอาจบัญญัติให้รัฐบาลสหพันธ์ให้เงินช่วยเหลือจากงบประมาณของสหพันธ์แก่มลรัฐที่มีฐานะทางการเงินอ่อนแอเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระความต้องการงบประมาณโดยทั่วไป (เงินช่วยเหลือเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระ)

มาตรา ๑๐๘ ๑) ภาษีศุลกากร อากรการผูกขาด ภาษีสรรพสามิตตามเงื่อนไขของอำนาจออกกฎหมายร่วมกัน ภาษีขนส่ง ภาษีการโอนกรรมสิทธิ์ และภาษีที่เก็บจากทรัพย์สินแต่ไม่เก็บประจำอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยระบบการคลังของสหพันธ์ การจัดระบบงานของหน่วยงานดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวในระดับกลางจะได้รับการแต่งตั้งภายหลังการปรึกษาหารือกับรัฐบาลของมลรัฐ สหพันธ์อาจโอนการเก็บภาษีทรัพย์สินแต่ไม่เก็บเป็นประจำให้แก่รัฐบาลมลรัฐในฐานะเป็นตัวแทนได้

๒) หากสหพันธ์ประสงค์จะเอารายได้บางส่วนและภาษีเงินได้นิติบุคคล สหพันธ์มีหน้าที่ต้องบริหารการเก็บภาษีอากรเท่าที่จะเป็นผลตามประสงค์นั้น อย่างไรก็ตาม สหพันธ์อาจโอนอำนาจในการบริหารการเก็บภาษีอากรดังกล่าวให้แก่หน่วยงานการคลังของมลรัฐในฐานะเป็นตัวแทนได้

๓) ภาษีอากรอื่นอยู่ในอำนาจของหน่วยงานการคลังของมลรัฐเป็นผู้จัดเก็บ สหพันธ์อาจออกกฎหมายสหพันธ์ที่สถาปนาเดสรัตให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อควบคุมการจัดหน่วยงานของหน่วยงาน วิธีการปฏิบัติงาน หรือการฝึกอบรมเจ้าพนักงานของหน่วยงานดังกล่าวได้ หัวหน้าหน่วยงานในระดับกลางจะต้องได้รับการแต่งตั้งด้วยความตกลงกับรัฐบาลสหพันธ์ การจัดเก็บภาษีอากรที่เป็นของประชาคม (สมาคมประชาคม) อาจโอนโดยมลรัฐให้เป็นของประชาคม (สมาคมประชาชน) ทั้งหมดหรือบางส่วนได้

๔) สำหรับภาษีอากรที่ตกเป็นของสหพันธ์ หน่วยงานการคลังของมลรัฐทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสหพันธ์ มลรัฐต้องรับผิดชอบภายในขอบเขตของรายได้ของตนในการจัดเก็บภาษีดังกล่าวให้เรียบร้อย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของสหพันธ์อาจควบคุมการบริหารงานได้โดยการสั่งการผ่านตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจของสหพันธ์ที่มีอำนาจควบคุมหน่วยงานทั้งในระดับกลางและระดับต่ำ

๕) ขอบเขตอำนาจของศาลการคลังให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

๖) รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจอกระเบียบการบริหารทั่วไปได้ และในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารที่เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานการคลังของมลรัฐนั้น สถาปนาเดสรัตต้องให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๑๐๙ สหพันธ์และมลรัฐต่างเป็นอิสระต่างหากจากกันในงบประมาณของตน

มาตรา ๑๑๐ ๑) ให้ประเมินรายได้และรายจ่ายทั้งหมดของสหพันธ์ประจำปี และให้รวมไว้ในงบประมาณ

๒) จัดให้มีงบประมาณโดยการออกกฎหมายก่อนเริ่มต้นของปีงบประมาณ รายได้กับรายจ่ายต้องสมดุลย์ โดยหลักการทั่วไป งบรายจ่ายมีผลใช้ได้เพียงหนึ่งปี ในกรณีพิเศษอาจให้มีผลใช้ได้เกินกว่านั้นก็ได้ นอกจากกรณีดังกล่าวแล้ว จะมีบทบัญญัติในกฎหมายงบประมาณที่มีผลใช้บังคับเกินกว่าหนึ่งปี หรือที่ไม่เกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของสหพันธ์ หรือการบริหารสหพันธ์ไม่ได้

๓) ให้กำหนดสินทรัพย์และหนี้สินไว้ในภาคผนวกของงบประมาณ

๔) ในกรณีของวิสาหกิจที่ดำเนินการค้าของสหพันธ์ รายได้และรายจ่ายของวิสาหกิจดังกล่าวไม่ต้องปรากฏในงบประมาณ แต่ให้นำเองบุคคลไปแสดงไว้ในงบประมาณด้วย

มาตรา ๑๑๑ ๑) ในปลายปีงบประมาณ หากงบประมาณของปีถัดไปไม่ได้รับอนุมัติเป็นกฎหมาย รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายที่จำเป็นทั้งหมดได้จนกว่าจะได้มีการออกกฎหมายงบประมาณใหม่ดังนี้

ก) ค่าใช้จ่ายของสถาบันที่ตั้งขึ้นแล้วตามกฎหมายและดำเนินมาตรการที่กฎหมายกำหนดไว้

ข) เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีทางการเงินของสหพันธ์

ค) เพื่อดำเนินงานโครงการก่อสร้างต่อไป งานจัดซื้อและวิธีการอื่นๆ หรือเพื่อจ่ายเป็นค่าอุดหนุนเพื่อประโยชน์ดังกล่าวโดยมีข้อแม้ว่าจะต้องมีการอนุมัติรายการดังกล่าวไว้ในงบประมาณของปีที่แล้ว

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับรายได้ที่ได้มาจากกฎหมายพิเศษและจากการเก็บภาษีอากร หรืออื่นๆ หรือรายได้จากเงินคงคลัง ไม่รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในวรรค (๑) รัฐบาลสหพันธ์อาจขอกู้เงินที่จำเป็นเพื่อดำเนินงานได้ไม่เกิน ๑/๔ ของจำนวนทั้งหมดของงบประมาณปีที่แล้ว

มาตรา ๑๑๒ รายจ่ายที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในรายการงบประมาณ และรายจ่ายพิเศษจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ ซึ่งจะให้ความเห็นชอบได้ก็แต่เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นอันไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าไว้และไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

มาตรา ๑๑๓ รัฐบาลสหพันธ์ต้องให้ความเห็นชอบแก่มติของสภาขุนเดสดัก และสภาขุนเดสรัตที่ให้เพิ่มงบประมาณที่เสนอโดยรัฐบาลสหพันธ์ หรือมติที่ให้มียรายจ่ายใหม่หรือที่อาจทำให้มียรายจ่ายในอนาคต

มาตรา ๑๑๔ ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ต้องเสนอบัญชีประจำปีแสดงรายได้และรายจ่ายกับทรัพย์สิน และหนี้สินทั้งหมดต่อสภาขุนเดสดัก และสภาขุนเดสรัต

๒) บัญชีดังกล่าวต้องได้รับการตรวจพิจารณาของสำนักงานตรวจแผ่นดินซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นอิสระ บัญชีทั่วไป และสรุปทรัพย์สินกับหนี้สินนั้นจะต้องนำเสนอต่อสภาขุนเดสดักและสภาขุนเดสรัตในปีถัดมา รวมทั้งผลการพิจารณาของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้พ้นความรับผิดชอบของรัฐบาลสหพันธ์ การตรวจบัญชีให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

มาตรา ๑๑๕ การกู้ยืมเงินจะกระทำก็ได้แต่ในกรณีที่มีความต้องการเป็นพิเศษ และโดยหลักทั่วไปแล้วต้องกู้ยืมมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิต และตามที่กฎหมายสหพันธ์กำหนดไว้ การให้กู้ยืมเงินและการกำหนดหลักประกันการกู้เงินที่มีผลผูกพันเกินกว่าปีงบประมาณ จะกระทำก็ได้แต่โดยดำเนินการตามกฎหมาย จำนวนเงินกู้ หรือขอบเขตภาระผูกพันที่สหพันธ์ต้องรับผิดชอบนั้นให้กำหนดไว้ในกฎหมาย

หมวด ๑๑

บทเฉพาะกาลและบทสุดท้าย

มาตรา ๑๑๖ ๑) เว้นไว้แต่จะได้อำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎหมาย ชาวเยอรมันตามความหมายของกฎหมายหลักนี้ได้แก่บุคคลที่มีสัญชาติเยอรมัน หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองในอาณาเขตของอาณาจักรไรช์เยอรมัน ตามที่ปรากฏอยู่ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๐ ในฐานะผู้ลี้ภัยหรือผู้ถูกขับไล่จากประเทศอื่นที่มีเชื้อชาติเยอรมัน หรือเป็นคู่สมรสหรือผู้อยู่ในอุปการะของบุคคลดังกล่าว

๒) ผู้เคยมีสัญชาติเยอรมันที่ถูกถอดถอนสัญชาติในระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๗๖ และวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๘๓ โดยเหตุผลทางการเมือง ทางเชื้อชาติหรือทางศาสนา รวมทั้งผู้สืบสายโลหิตมีสิทธิยื่นคำร้องขอสัญชาติเยอรมันได้ บุคคลดังกล่าวมีฐานะเสมือนไม่เคยถูกถอดถอนสัญชาติเยอรมัน ถ้าหากได้มา มีภูมิลาเนาในเยอรมันนี้ภายหลังวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๘๘ และยังไม่ได้แสดงเจตนาสมัครเป็นอยู่อย่างอื่น

มาตรา ๑๑๗ ๑) กฎหมายที่ขัดแย้งกับมาตรา ๓ วรรค ๒ มีผลใช้บังคับต่อไปจนกระทั่งได้มีการปรับปรุงให้ สอดคล้องกับกฎหมายหลักฉบับนี้ แต่จะใช้ได้ไม่เกินวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๙๖

๒) บรรดากฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนมีผลใช้บังคับต่อไป ทั้งนี้โดย คำนึงถึงการขาดแคลนบ้านพักอาศัย จนกว่ากฎหมายสหพันธ์จะได้ยกเลิกกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๑๑๘ การปรับปรุงเขตแดนที่เป็นของมลรัฐบาเดน วูร์ตเทมแบร์ก – บาเดน และวูร์ตเทมแบร์ก – โฮเฮินซอลเลิร์น อาจจะทำได้โดยไม่นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับ ทั้งนี้โดยการตกลงระหว่างมลรัฐที่ เกี่ยวข้อง หากไม่อาจตกลงกันได้ ให้มีการปรับปรุงเขตแดนได้โดยกฎหมายสหพันธ์ซึ่งจะต้องบัญญัติให้มีการออก เสียงประชามติด้วย

มาตรา ๑๑๙ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ลี้ภัยและผู้ถูกขับออกนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการ แยกย้ายบุคคลดังกล่าวให้แก่มลรัฐ ด้วยความเห็นชอบของสภาบุนเดสรัต รัฐบาลสหพันธ์อาจออกกฎีกาที่มีผล บังคับเช่นกฎหมาย ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกกฎหมายของสหพันธ์ รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจที่จะออกคำสั่งเกี่ยวกับ แต่ละกรณีได้ เว้นไว้แต่การชักเข้าอาจเป็นภัยให้ส่งคำสั่งให้แก่เจ้าหน้าที่สูงสุดของมลรัฐ

มาตรา ๑๒๐ ๑) สหพันธ์รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายการยึดครอง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งในและนอก ประเทศ อันเป็นผลของสงครามตามที่กำหนดไว้ในโดยละเอียดในกฎหมาย รวมทั้งเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการ ประกันสังคม และการประกันการว่างงานและการช่วยเหลือแก่ผู้ว่างงานที่ให้โดยรัฐ

๒) รายได้ตกเป็นของสหพันธ์ทันทีที่สหพันธ์รับผิดชอบในรายจ่าย

มาตรา ๑๒๐ ก. ๑) กฎหมายสำหรับการดำเนินงานจัดสรรภาระให้เสมอภาคกันโดยความเห็นชอบของ สภาบุนเดสรัตกำหนดว่า ในด้านผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดสรร ให้รัฐบาลสหพันธ์กับมลรัฐร่วมกันบริหารและ อำนาจที่เป็นของรัฐบาลสหพันธ์ตามมาตรา ๘๕ ให้มอบหมายให้เป็นของสำนักงานจัดสรรของสหพันธ์ทั้งหมด หรือ บางส่วน ในการใช้อำนาจดังกล่าว สำนักงานจัดสรรของสหพันธ์ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากสภาบุนเดสรัต ยกเว้นใน กรณีรีบด่วน ให้ส่งคำสั่งนั้นให้แก่หน่วยงานสูงสุดของมลรัฐ (สำนักงานจัดสรรของมลรัฐ)

๒) ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนบทบัญญัติมาตรา ๘๗ วรรค ๓ ประโยคที่ ๒

มาตรา ๑๒๑ ตามความหมายของกฎหมายหลักนี้ เสียงข้างมากของสภาบุนเดสรัตและที่ประชุมสหพันธ์คือ เสียงข้างมากของจำนวนสมาชิกที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๒๒ ๑) ตั้งแต่มีการประชุมครั้งแรกของสภาบุนเดสรัตเป็นต้นไป องค์กฤษฎีบัญญัติที่กำหนดไว้ใน กฎหมายหลักฉบับนี้เท่านั้นที่มีอำนาจออกกฎหมาย

๒) องค์กฤษฎีบัญญัติ และองค์กรอื่นที่มีส่วนในการพิจารณาร่างกฎหมายในฐานะที่ปรึกษาที่ ต้องสิ้นสุดลงตามความในวรรค (๗) ให้ยุบองค์กรดังกล่าวเสียตั้งแต่วันนั้น

มาตรา ๑๒๓ ๑) กฎหมายที่มีผลบังคับก่อนที่สภาบุนเดสรัตจะได้มีการประชุมครั้งแรกนั้นยังคงใช้บังคับได้ ต่อไปเฉพาะที่ไม่ขัดแย้งต่อกฎหมายหลักฉบับนี้

๒) โดยไม่ขัดต่อสิทธิและการคัดค้านของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สัญญาที่ได้ลงนามตกลงกันไว้ใน สมัยเยอรมันไรช์ที่เกี่ยวกับเรื่องที่มีอำนาจออกกฎหมายตามกฎหมายหลักฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับต่อไป หากยังเป็นและ

เป็นการไม่ขัดต่อหลักทั่วไปของกฎหมาย จนกระทั่งได้มีการลงนามในสัญญาใหม่โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหลักฉบับนี้ หรือจนกว่าจะสิ้นสุดลงโดยบทบัญญัติของสัญญานั้นเอง

มาตรา ๑๒๔ กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องที่มีอำนาจเฉพาะที่จะออกกฎหมาย มีสภาพเป็นกฎหมายของสหพันธ์ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๑๒๕ กฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องที่มีอำนาจร่วมในการออกกฎหมายมีสภาพการเป็นกฎหมายตามควรแก่กรณีดังต่อไปนี้

๑. เฉพาะที่ใช้บังคับได้เหมือนกันภายในเขตยึดครองหนึ่งเขต หรือกว่านั้นขึ้นไป
๒. เฉพาะที่เป็นกฎหมายอันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายไรซ์ภายหลังจากวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๘

มาตรา ๑๒๖ ศาลรัฐธรรมนูญสหพันธ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เกี่ยวกับการคงเป็นกฎหมายของสหพันธ์ของกฎหมายฉบับหนึ่ง

มาตรา ๑๒๗ ภายในเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่ประกาศใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ รัฐบาลสหพันธ์อาจขยายการประกาศใช้กฎหมาย BIZONAL ECONOMIC ADMINISTRATION ในเขตแดนของมลรัฐบาเดน เกรตเตอร์เบอร์ลิน ไรน์แลนด์ – ปาลาติเนต และวูร์ตเทมแบร์ก – ไฮเอินซอลเดิน ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของรัฐบาลของมลรัฐที่เกี่ยวข้องปราบใดที่กฎหมายดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับได้ในฐานะกฎหมายสหพันธ์ตามความในมาตรา ๑๒๔ หรือ ๑๒๕

มาตรา ๑๒๘ เกี่ยวกับกฎหมายที่คงใช้บังคับต่อไป ได้กำหนดให้อำนาจที่จะสั่งการตามความในมาตรา ๘๔ วรรค ๕ ให้อำนาจดังกล่าวมีอยู่ต่อไปได้จนกว่าจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่นไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๑๒๙ ๑) เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งใช้บังคับเป็นกฎหมายสหพันธ์ได้มีบทบัญญัติให้ออกกฎีกาที่มีผลบังคับเช่นกฎหมายได้ หรือระเบียบในการบริหารทั่วไป หรือเพื่อปฏิบัติงานปกครองนั้นให้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวตกเป็นของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ หากมีการสงสัย รัฐบาลสหพันธ์กับสภาบุนเดสรัตจะเป็นผู้มีอำนาจตัดสิน ให้พิมพ์เผยแพร่คำตัดสินดังกล่าว

๒) เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับต่อไปในฐานะกฎหมายของมลรัฐมีบทบัญญัติมอบอำนาจดังกล่าวให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ภายใต้กฎหมายของมลรัฐเป็นผู้ใช้อำนาจนั้น

๓) เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายตามความหมายในวรรค ๑ และ ๒ ที่ให้อำนาจแก้ไขหรือเพิ่มเติมหรือออกบทบัญญัติแทนกฎหมายนั้น การมอบอำนาจดังกล่าวหมดอายุ

๔) บทบัญญัติวรรค ๑ และ ๒ ใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายอ้างถึงกฎข้อบังคับที่ไม่มีผลบังคับแล้วหรือสถาบันที่ถูกยุบเลิกแล้ว

มาตรา ๑๓๐ ๑) องค์การปกครองหรือสถาบันอื่นที่ทำหน้าที่บริหารประเทศ หรือการบริหารงานยุติธรรม และไม่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของมลรัฐ หรือสนธิสัญญาระหว่างมลรัฐ รวมทั้งสมาคมการบริหารการรถไฟเยอรมันตะวันตกเฉียงใต้ และคณะกรรมการบริหารไปรษณีย์ และโทรคมนาคมในเขตยึดครองฝรั่งเศส ให้อยู่ภายใต้รัฐบาลสหพันธ์โดยความเห็นชอบของสภาบุนเดสรัต รัฐบาลสหพันธ์มีอำนาจโอนหรือเลิกกิจการได้

๒) ผู้ควบคุมสูงสุดในการบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน และสถาบันดังกล่าวก็คือรัฐมนตรีสหพันธ์ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง

๓) องค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย และสถาบันในกฎหมายมหาชนที่ไม่อยู่ภายใต้มลรัฐใดโดยตรง และไม่ใช่วินิจฉัยของสนธิสัญญาระหว่างมลรัฐนั้นให้อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานสูงสุดของสหพันธ์ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง

มาตรา ๑๓๑ กฎหมายสหพันธ์กำหนดสถานภาพของกฎหมายของบุคคลรวมทั้งผู้ลี้ภัย และผู้ถูกขับไล่ออกนอกประเทศซึ่งในวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ปฏิบัติงานให้แก่ราชการต้องออกจากราชการโดยเหตุที่ไม่เป็นผลของระเบียบข้อบังคับของข้าราชการพลเรือน หรือระเบียบการเกี่ยวกับข้อตกลงร่วมกัน และจนกระทั่งปัจจุบันยังไม่ได้มีงานทำหรือได้มีงานทำที่ไม่ตรงกับที่ได้เคยทำมาก่อนบทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับโดยอนุโลมแก่บุคคลรวมทั้งผู้ลี้ภัย และผู้ถูกขับไล่ออกนอกประเทศ ซึ่งในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีสิทธิได้รับบำนาญหรือความช่วยเหลืออื่น และซึ่งไม่ได้รับความช่วยเหลือใด ๆ เลย หรือความช่วยเหลือที่สมควรใด ๆ เลย โดยเหตุที่ไม่เป็นผลของระเบียบข้อบังคับของข้าราชการพลเรือน หรือระเบียบการเกี่ยวกับข้อตกลงร่วมกัน จนกว่าจะมีกฎหมายสหพันธ์ประกาศให้มีผลใช้บังคับได้ จะมีการเรียกร้องสิทธิใด ๆ ตามกฎหมายไม่ได้ เว้นไว้แต่ก็ให้กระทำได้ตามกฎหมายมลรัฐ

มาตรา ๑๓๒ ๑) บรรดาข้าราชการและผู้พิพากษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตลอดชีวิตในวันที่ประกาศใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ อาจถูกปลดเกษียณหรืออยู่ในรายชื่อที่จะถูกโอนไปสังกัดหน่วยงานอื่นที่มีค่าตอบแทนต่ำกว่าภายใน ๖ เดือน นับตั้งแต่มีการประชุมครั้งแรกของสภาขุนเดสร์ต หากบุคคลดังกล่าวขาดความเหมาะสมทั้งในด้านส่วนตัว และอาชีพที่จะดำรงตำแหน่งต่อไปให้นำบทบัญญัตินี้ไปใช้โดยอนุโลมแก่พนักงานผู้ได้รับเงินเดือนซึ่งจะบอกเลิกจ้างไม่ได้ในกรณีของพนักงานผู้ได้รับเงินเดือนที่บอกเลิกจ้างได้นั้น ระยะเวลาที่กำหนดไว้เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อตกลงร่วมกัน

๒) บทบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบกระเทือน โดยบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดออกจากนาซีและระบบทหารหรือผู้ที่เป็นเหยื่อของนาซี เว้นไว้แต่จะมีเหตุผลสำคัญเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคลดังกล่าว

๓) ผู้ที่ได้รับผลกระทบกระเทือนมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลตามความในมาตรา ๑๙ วรรค ๔

๔) รายละเอียดให้กำหนดไว้ในกฎหมายของรัฐบาลสหพันธ์ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนเดสร์ต

มาตรา ๑๓๓ สหพันธ์เป็นผู้รับโอนสิทธิและพันธกรณีที่เป็นของ BIZONAL ECONOMIC ADMINISTRATION

มาตรา ๑๓๔ ๑) โดยหลักการทรัพย์สินของอาณาจักรไรซ์เป็นทรัพย์สินของสหพันธ์

๒) ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เพื่อการบริหารซึ่งไม่เป็นการบริหารของสหพันธ์ตามกฎหมายหลักฉบับนี้ ถ้าโอนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบงานบริหารโดยไม่ต้องเสียค่าชดเชยและโอนให้แก่มลรัฐตลอดไปเท่าที่มลรัฐใช้อยู่แล้วในการบริหาร ซึ่งตามกฎหมายหลักฉบับนี้ไม่เป็นหน้าที่ของมลรัฐสหพันธ์อาจโอนทรัพย์สินอื่นให้แก่มลรัฐ

๓) ทรัพย์สินที่มลรัฐประชาคม (สมาคมประชาคม) ให้ไรซ์ใช้โดยไม่ได้รับการชดเชยนั้นให้กลับมาเป็นกรรมสิทธิ์ของมลรัฐประชาคม (สมาคมประชาคม) เท่าที่ไม่เป็นที่ต้องการของสหพันธ์ในการบริหาร

๔) รายละเอียดให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ซึ่งได้รับความเห็นชอบของสภาขุนเดสร์ต

มาตรา ๑๓๕ ๑) ถ้าหากภายหลังจากวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และก่อนที่กฎหมายหลักฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ ได้มีการโอนที่ดินส่วนหนึ่งจากมลรัฐหนึ่งไปให้อีกมลรัฐหนึ่ง มลรัฐนี้เป็นเจ้าของที่ดินในปัจจุบันเท่านั้นที่จะมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่อยู่บนที่ดินของมลรัฐโดยที่เป็นเจ้าของมาก่อน

๒) ทรัพย์สินของมลรัฐและหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย และสถาบันของกฎหมายมหาชนซึ่งถูกยุบเลิกไปแล้วให้ตกเป็นของมลรัฐ หรือหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย และสถาบันของกฎหมายมหาชน ซึ่งรับผิดชอบงานอยู่แล้วเท่าที่มุ่งหมายไว้เดิมเพื่อใช้ในการบริหารหรือใช้เพื่อการบริหารอยู่ในปัจจุบันเป็นการตลอดไปมิใช่ชั่วคราว

๓) ที่ดินและทรัพย์สินของมลรัฐที่ยุบเลิกแล้วรวมทั้งส่วนประกอบ ตกเป็นของมลรัฐที่ที่ดินและทรัพย์สินดังกล่าวตั้งอยู่เท่าที่ไม่เป็นทรัพย์สินตามรายการที่กำหนดไว้วรรค (๑)

๔) หากมีการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของสหพันธ์ หรือของเขตแดนใดเป็นพิเศษ การตกลงใด ๆ ที่นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในวรรค ๑ - ๓ ก็อาจทำได้โดยบทบัญญัติของกฎหมายสหพันธ์

๕) สำหรับทรัพย์สินอื่น ๆ การรับช่วงกรรมสิทธิ์ และการตกลงกันในเรื่องกรรมสิทธิ์เท่าที่ยังไม่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๕ โดยข้อตกลงระหว่างมลรัฐ หรือองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือสถาบันของกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวข้องนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์ที่สถาปนาเดสรัตเห็นชอบ

๖) ผลประโยชน์ของมลรัฐที่เคยเป็นของปรัสเซียอันเป็นผลของวิสาหกิจนั้นให้ตกเป็นของสหพันธ์ กฎหมายสหพันธ์จะได้อำนาจโดยอิสระและอาจบัญญัติแตกต่างจากบทบัญญัตินี้ก็ได้

๗) เมื่อมีการประกาศใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ ทรัพย์สินที่ตกเป็นของมลรัฐ หรือองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือสถาบันของกฎหมายมหาชน ตามความในวรรค ๑ - ๓ นั้นได้ถูกจำหน่ายไปตามหรือโดยอำนาจแห่งกฎหมายมลรัฐ หรือโดยวิธีอื่นโดยผู้ที่มีสิทธิให้ถือว่าทรัพย์สินนั้นได้ตกเป็นขององค์การดังกล่าวแล้วก่อนการจำหน่าย

มาตรา ๑๓๕ ก. กฎหมายที่เป็นอำนาจของสหพันธ์ตามมาตรา ๑๓๔ วรรค ๔ และมาตรา ๑๓๕ วรรค ๕ อาจกำหนดให้มีการยกเลิกหนี้สินหรือยกเลิกเพียงบางส่วนได้สำหรับหนี้สินต่อไปนี้

๑) หนี้สินของอาณาจักรไรซ์หรือของมลรัฐโดยเป็นของปรัสเซียหรือหนี้สินขององค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของสถาบันของกฎหมายมหาชนซึ่งยุบเลิกไปแล้ว

๒) หนี้สินของสหพันธ์ หรือองค์การ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน ตามความในมาตรา ๘๙ ๙๐ ๑๓๔ หรือ ๑๓๕ และหนี้สินดังกล่าวที่เกิดจากการใช้มาตรการของผู้ทรงสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในวรรค ๑

๓) หนี้สินของมลรัฐหรือประชาคม (สมาคมของประชาคม) ตามมาตรการที่ใช้โดยผู้ทรงสิทธิ ก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ อันอยู่ในขอบเขตหน้าที่การบริหารของหรือโดยการมอบอำนาจของอาณาจักรไรซ์เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของมหาอำนาจผู้ยึดครองหรือเพื่อป้องกันสถานการณ์ฉุกเฉินที่เป็นผลของสงคราม

มาตรา ๑๓๖ ๑) สถาปนาเดสรัตประชุมกันครั้งแรกในวันที่สถาปนาเดสตักมีการประชุมกันครั้งแรก

๒) จนกว่าจะได้มีการเลือกประธานาธิบดีคนแรกของสหพันธ์ ประธานสภาปุนเดสรัตเป็นผู้ใช้อำนาจของประธานาธิบดีสหพันธ์ ประธานสภาปุนเดสรัตไม่มีสิทธิยุบสภาปุนเดสตัก

มาตรา ๑๓๗ ๑) สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งในมลรัฐ หรือในประชาคมของข้าราชการพลเรือน ของพนักงานผู้มีเงินเดือน ของทหารอาชีพ ของทหารอาสาสมัครชั่วคราว หรือของผู้พิพากษา ย่อมถูกจำกัดโดยกฎหมาย

๒) กฎหมายเลือกตั้งที่คณะกรรมการสภา (PARLIAMENTARY COUNCIL) ได้ให้ความเห็นชอบแล้วย่อมใช้บังคับแก่การเลือกตั้งครั้งแรกของสภาปุนเดสตัก ของที่ประชุมแห่งสหพันธ์ครั้งแรกและของประธานาธิบดีคนแรกของสหพันธ์

๓) จนกว่าจะได้มีการจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ อำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ตามมาตรา ๔๑ วรรค ๒ นั้นให้ศาลสูงประจำเขตเศรษฐกิจ (GERMAN HIGH COURT FOR COMBINED ECONOMIC AREA) เป็นผู้ใช้ซึ่งจะต้องพิจารณาพิพากษาตามวิธีพิจารณาของศาลนี้

มาตรา ๑๓๘ การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ (NOTARY) ที่มีอยู่ในมลรัฐบาเดน ซาเวเรีย วูร์ตเตมแบร์ก - บาเดินและวูร์ตเตมแบร์ก - โฮเฮินซอลเลิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลมลรัฐที่เกี่ยวข้องเสียก่อน

มาตรา ๑๓๙ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกมาเพื่อปลดปล่อยชาวเยอรมันให้พ้นจากนาซี และระบบทหาร ไม่ถูกกระทบกระเทือนโดยกฎหมายหลักฉบับนี้

มาตรา ๑๔๐ บทบัญญัติมาตรา ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ และ ๑๔๑ ของรัฐธรรมนูญเยอรมันฉบับวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๔๖๒ เป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญหลักฉบับนี้

มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๗ วรรค ๑๓ ประโยคแรกจะใช้บังคับไม่ได้ในมลรัฐที่มีกฎหมายที่มีบทบัญญัติแตกต่างกัน ที่ใช้อยู่แล้วในวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๒

มาตรา ๑๔๒ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมลรัฐที่เป็นหลักประกันสิทธิเสรีตามมูลฐานที่สอดคล้องกับมาตรา ๑ - ๑๘ ของกฎหมายหลักนี้ย่อมมีผลใช้บังคับได้โดยใต้อำนาจมาตรา ๓๑ มาบังคับ

มาตรา ๑๔๒ ก. บทบัญญัติของกฎหมายหลักนี้ไม่ขัดต่อการตกลงและการใช้บังคับของสนธิสัญญาที่ลงนามที่กรุงบอนน์และกรุงปารีสเมื่อวันที่ ๒๖ และ ๒๗ พฤษภาคม ๒๔๙๕ (สนธิสัญญาเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันกับมหาอำนาจทั้งสามและสนธิสัญญาจัดตั้งประชาคมป้องกันร่วมกันแห่งยุโรป) กับบรรดาปฏิญญาที่เกี่ยวข้องและที่เพิ่มเติมโดยเฉพาะหนังสือตราสารวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๔๙๕

มาตรา ๑๔๓ เงื่อนไขในการใช้กำลังทหารในภาวะฉุกเฉินนั้นให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งจะต้องมีบทบัญญัติสอดคล้องกับมาตรา ๗๙ ทุกประการ

มาตรา ๑๔๔ ๑) กฎหมายหลักฉบับนี้จะใช้บังคับก็แต่โดยได้รับการรับรองจากสภาผู้แทนของมลรัฐไม่ต่ำกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนมลรัฐทั้งหมดที่กฎหมายหลักนี้จะใช้บังคับ

๒) ในการใช้กฎหมายหลักฉบับนี้ หากมีข้อจำกัดในมลรัฐที่ปรากฏในมาตรา ๒๓ หรือในส่วนหนึ่งของมลรัฐดังกล่าวแล้ว มลรัฐหรือส่วนของมลรัฐมีสิทธิส่งผู้แทนเป็นสมาชิกของสภาขุนเดสตักตามมาตรา ๕๐

มาตรา ๑๔๕ ๑) ในการประชุมโดยเปิดเผย คณะกรรมการสภาต้องประกาศการรับรองกฎหมายหลักนี้และลงนามและลงประกาศใช้กฎหมายหลักนี้โดยมีผู้แทนของเบอร์ลิน

๒) กฎหมายหลักฉบับนี้มีผลบังคับตั้งแต่การสิ้นสุดของวันที่ประกาศใช้

๓) ให้ประกาศกฎหมายหลักนี้ในหนังสือกิจจานุเบกษาของสหพันธ์

มาตรา ๑๔๖ กฎหมายหลักฉบับนี้จะหมดอำนาจใช้บังคับในวันที่ได้มีการรับรองรัฐธรรมนูญ โดยการตัดสินใจเสรีของประชาชนชาวเยอรมัน